

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryiltár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, március 5.

Mai számunk főbb közleményei:

- Návy békenyilatkozata.
- Barabás válasza a polgármesternek.
- Ne bántsd a puffert.
- Auffenberg hadügyminiszter bukása.
- Hamis színházjegyek.
- A félmisztelen táncosnő.
- A goromba Justh.
- A politikus lódoktor.
- Óngyilkos orvostanár.
- Katonai affér a kapupénz miatt.
- Jókai Mór hagyatéka.
- Az egri érsek utóda.
- Leánykereskedéssel gyanúsított ország.

A goromba vendég.

Arad, március 4.

Vastag tévedés, vagy még inkább: finom ferdtetés lenne, ha azt a politikai állatorvost, akit ma a képviselőház folyosójáról kipofoztak, a népjogok áldozatának tennék meg. Mert a népjogok áldozatának igazán nem használt az, hogy az ál-szociáldemokrata párti szónok a képviselőházban élvezett vendégjogot arra használja föl, hogy a képviselőház többségét, a többség tagjait megsértse, — viszont a munkapárti képviselők joggal torolták meg első főhíborodásukban ezt az ostoba tapintatlanságot. A tettegességnek nem vagyunk hívei, de vannak olyan helyzetek, amikor az ordító hibákra szavakban nem fér el a méltó, illő feladat.

Népgyűlésen, szabad politikai meetingen elmondhatta volna az ál-szociálista vezér állatorvos, amit a képviselőház

folyosóján kezdett elmondani. A képviselőházban ezt csak képviselő mondhatta és mondhatja el, akit a törvény az immunitással ruházott föl oly célból, hogy olyankor is vádolhasson, amikor nem tudja biztosan, hogy igaza van. (Sőt olyankor is, amikor az állításának ellenkezőjéről meg van győződve.) Mert igaz, hogy a parlament a nép háza. A törvény jogot is ad a népnek, hogy a törvényhozás tanuja és ellenőrizője legyen, — a karzaton. Szólasjogot a népnek a parlamentben nem adhatott, mert hiszen ez esetben mi szükség lenne a népképviselőkre? A folyosó pedig szintén a képviselők helye. Nem tanácskozó hely, de a parlamentnek helyisége, — ahová a parlament tagjain és alkalmazottain kívül állók csak a vendégjog alapján juthatnak be. Ha a szociáldemokrata párt, amelynek ma az általános választójog mellett való állásfoglalásra és tüntetésre meg volt a kellő alkalma, e tüntetés koronájául, vagy kiegészítésül követett menesztett a képviselőházba, ez a demokrata vezér szónok beérhette volna azzal, ami a célja volt: hogy Justh Gyulát üdvözölje. Hogy ez üdvözlés mellett a kocsmai politizálók olesó frázisaival le akarta sértegetni a parlament tagjainak nagy részét, ez brutális illetlenség volt, olyan, amelyhez hasonlót sehol se türtek volna.

Az ultra demokratáknak sok szónokuk és bizonyára a politikai szereplésre is megérett emberük van.

Azonban a kalocsai állatorvos a politikai szereplésre még, hogy egy ismert német kifejezéssel éljünk — nem elég *zimmerlein's* ezért joggal és helyesen távolították el a képviselőház tájáról. Csodálni való lenne, ha a mü-demokraták a boldogtalan embert mártírrá akarnák megtenni, — holott az esetének egyetlen konzekvenciája az lehet, hogy máskor hasonló, több okosságot és egy pirinkó tapintatot igénylő megbízatásokra ne őt szemeljék ki. Es talán igaza van abban a munkás-demokraták egyik frakciójának, hogy a párt-tisztségek, a fontosabb szerepekre nem szeretik az intelligens, nem munkásból lett harcosokat; mert, biztosra veszszük, munkás-szónok, ha még olyan kezdő, nem követte volna el azt az éretlenséget, mint az állatorvos ur.

A gyors és erélyes megtorlásra egyébként is szükség volt. A parlament tekintélye e nélkül sincs valami virulóban. Az ellenzék nap-nap után sérti meg a képviselőház legfőbb méltósága: az elnöki szék iránt járó kötelességet. Tónus, modor, illetlenség, — mind olyan a parlamentben, hogy abban az ország minden tanácskozó testületénél alacsonyabban áll. Ha most már divattá engedik tenni, hogy akárki bejuthasson a parlament helyiségeibe és a képviselők tőrére és becsületére kedve szerint kikáromkodhassa, kigyalázkodja magát; hova jutunk akkor? A hol ennyire lealacsonyíthatnák a törvényhozó testületet, — lenne valami értéke, valami

Frici hadnagy.

Irtá: Móricz Pál.

Egyszerűen Mayernek hívták a hadnagy urat. Nemesi ranggal, előnévvel nem dicsekedhetett. Lieutenánt Fricz Mayer fent szolgált Galiciában, a tüzéreknél. Nagyon érdemes, komoly testület a tüzér-tisztikar. Tüzéreknél még a kadét sem olyan lobbanékony, mint bakákánál a hasonló gölya katonásoknál. Valószínűleg a sok szíves, mérsékelt tanulmánytól komolyodik meg már kora ifjan a tüzér. A léha szerelmi kalandokat még poharozás közben sem hánytorgatják, nem hogy olyan hírek kerekednének felőlük, mint mikor a kis Leszinszky herceg — huszárkadét korában — tulajdon ezredesének feleségével szökött világgá. Bárán az idősebb urak vélekedése szerint inkább a virágjában lévő ezredesné szökött meg az ártatlan hercegi kadétot?

No, tüzéreknél még tréfálni sem szoktak ilyesmivel. Hanem a jólérett szital?... A lelostoroktan sem méltányolják lelkesebben, érebben a szakács-művészet remekeit! Ugy annyira, hogy a hadi és szolgálati éremmel díjazott, tapasztalt öreg bakaszedesok szem nem felejtik el a jó tanácsadást, midőn fiatalabb tisztársat másbóval helyeznek az ezredtől: — Du!... Abban a garnizonban — ugye — tüzérek is állomásoznak?

— Igenis, százados uram!

— Nohát, csak annyit mondom neked, jól vigyázd meg azokat a vendéglőket, amelyekben ezek az urak forgolódnak, mert ott bizonyosan izletes az étel és legkitűnőbb az ital...

A tüzértisztek — talán — többnyire ezért is maradnak agglégényi sorban. Pocakot is eresztenek. Szemüveggel is emelik kopaszodó homlokuk hivatalos méltóságát. Azért az is igaz, hogy az a nótás kedvű, sugár magas Frici hadnagy nem is illett közibük. Szeme mindig az asszonyok szeméit csiklandosítja. Sarkantyuja is épen úgy csörgött-pörgött, mint a huszár-sarkantyú... Az isten is huszárrak teremtette ezt a vigkedvű fiút; mert a józan tüzérek nagyon is kétszerkettő szerint számítják ezt a csekély földi életet. Ime Frici hadnagyot is szabadságolták! Addig csörgött-pörgött a huszárosan nótás, táncos sarkantyuja. Ámbár az is igaz, hogy a krakkói szép asszonyok, a kártya-játszmák, a lengyeles szilaj mulatságok miatt kissé összetorlódtak a Frici hadnagy kiagyenlíthetetlen adósságai. Da még mielőtt nyílt feljelentés érkezett ellene, kimondták felele, hogy — beteg; majd „betegsége miatt“ szabadságolták is. Tőltől nyáreleig írta ki a szabadságos levelét. Elég idő, hogy „az ügyeit“ rendezhesse. Ami ha nem sikerül? Gavallér embernek ilyen esetben nem szokás

tanácsot adni! Vagy pedig a bajtársak felől mehet napidijaszat, lovászmesternek az elbocsátott hadnagy ur...

Már pedig nincsen annál fonákabb helyzet, midőn oly ép, egészséges, erős valaki és mégis „betegnek“ nyilvánítják! Hozzá, minő betegnek?! A kinek talán már rajja is szám-lálvák! Igaz, egész teljes félelmetendeig... Micsoda napok! Micsoda éjszakák ezek!

— Az én nótámat huzzad te borsas! Kis-asszony lelkem! Maga pedig a kasszából telepedjen mellém!... Ti pedig kifelé, innét a kávéházból! Ki innét csámpások...

A kávéházi alakok morogva, rémüldeve rebbennek szét. A parókás, kopass cigány bajlongva cifrázza:

— Még az éjfel kimulatom magamat...

Mintha csak muzsikától, asszonydanától hangos siralombástaa telnének a napok az éjszakák. A pajtások hiába figyelmeztetik Frici hadnagyot:

— Kedves cimborá! Majd megárt!

— Nekem még a mérég sem árt!... Pincér! Abszintet!... Sokat... Zöldet, mint az irigység.

Abban a városban, hol Friczi hadnagy töltötte a szabadságidejét, sok a keckias, kikapós szép asszony is. Ideig-óráig ezek a bűnös szép asszonyok is felejtették jövődjének borússejtelmeit; mert Frici hadnagy valóságosan irtó-

zentsége az alkotmánynak, sőt ma-
ának a választójognak, amely a par-
amentet teremti?

Návay békenyilatkozata.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, március 4

Az ülés elején a szombati izgalomnak alig
alami nyoma a Házban. Az érdeklődés sem
kkora, mint a viharok után várni lehetett
olna, a teremben kevesebb a képviselő, mint
mult heti üléseken: csak a karzatok vannak
sufoltan tele.

A szemmel látható lecsillapodást igen ered-
ményesen szolgálja az elnöklő Návay Lajosnak
nyomban az ülés megnyitása után tett nyilat-
kozata, melyben szombati eljárásának adta
megbékítő magyarázatát.

Návay Lajos elnök fél 11 óra után meg-
nyitja az ülést.

Elnök nyilatkozni kíván. Kijelenti, hogy
félreértésen alapul az a feltevés, hogy a zárt
ülést kérő ívet nem akarta elfogadni. Az ilyen
íveket ezután akadálytalanul elfogadja, azon-
ban bezárás alatt nem engedhető meg a zárt
ülés. Amikor a mult ülésen a zárt ülést kérő
ívet nem honorálta, azt sajnálja, de a házsa-
bályokat sérteni nem akarta, csupán emberileg
érthető, hogy ideges volt. De bántotta őt az a
dolog, hogy a nyilvánosság előtt történt meg-
vádoltatására, nem engedték védekezését a
nyilvánosság előtt előadni. (Ellentmondások
balról.)

Következett a jegyzőkönyv felolvasása.
Mihályi Péter jegyző hangosan olvas.

(Naplópás jegyzőkönyvvel.)

Justh János szerint a jegyzőkönyv a mult
ülésen történeteket nem adja híven és tisztán
viszza. Két esemény történt, ami a jegyző-
könyvbe nincs meg. Az egyik az, hogy az elnök
a zárt ülést kérő ívet összegyűrtte és ledobta, a
másik pedig az, hogy az újságíró karzatról egy
egyén betört és a képviselőkkel dulakodást
kezdt. Ily irányú módosítást nyújt be.

Németh Károly: Azt magyarázza, hogy a
naplóban híven le vannak írva a történetek, a
jegyzőkönyvbe azok nem valók. Kéri a jegyző-
könyv hitelesítését.

Polónyi Dezső: A házszabályok imperatíve
előírják a jegyzőkönyvbe felveendő tényeket.
Ez azonban nem zárja ki azt, hogy fontosabb
események abba ne kerüljenek bele, sőt az ál-
landó gyakorlat az, hogy a jegyzőkönyvbe bele
írják a fontosabb eseményeket. A jegyzőkönyv
külgazításához két pótlást javasol.

Molnár János: Dacára annak, hogy ellen-
réki ember, mégis a jegyzőkönyv mellett szólal
fel. Nincs kifogása az ellen, hogy Justh János
indítványa elfogadtassék, azonban az elnök ma
olyan nobilis nyilatkozatot tett, hogy arra
semmi szükség nincs. (Oriási taps jobbról.)

Elnök: Röviden reflektál Polónyi Dezső
szavaira, kijelenti, hogy a jegyzőkönyv teljesen
házszabályszerűen lett felvéve. Egyébként két
precedensre hivatkozik, amikor a jegyzőkönyvbe
nem vettek fel olyan dolgot, ami az ülésen
megtörtént. Tehát a kérdést úgy teszi fel, hogy
hitelesíti-e a Ház a jegyzőkönyvet igen-
e vagy nem.

Lovász Márton a kérdés feltevéséhez szól,
mert sok olyan képviselő van, aki az egyik
módosítást elfogadja, a másikat nem. Javasolja,
hogy a kérdések külön-külön tétessenek fel.

P. Abraham Dezső: Arról van szó, hogy a
jegyzőkönyv fedi-e a tényeket, vagy sem. Te-
hát nem lehet a kérdéseket kumulatívén fel-
tenni, mert akkor a Ház nem határozhat a pótlá-
sok felett.

Batthyány Tivadar gróf a kérdés feltevésé-
hez szól és arra kéri az elnököt, hogy ne hi-
vatkozzék precedensekre, hanem tegye azt,
amit a legutolsó ülésen tett. Szóval a saját
precedense szerint járjon el. Ha minden ülésen
máskép beszél az elnök, akkor itt nyugodt tár-
gyalás sohasem lehet.

Polónyi Dezső: Az elnök által félreértett
szavait igazítja helyre és a kérdés feltevéséhez
szól. A Ház nyugalma érdekében kéri az elnököt,
hogy a kérdést külön-külön tegye fel.

Elnök: Reflektál Batthyány Tivadar gróf
szavaira és vele polemizál. Kérdés feltevésére
vonaikozó álláspontjának helyességét magya-
rázza.

Molnár János a kérdés feltevéséhez szól és
azt javasolja, hogy előbb a pótlásokra tegye
fel az elnök a kérdést.

Polónyi Géza: Személyes kérdésben szem-
rehányást tesz az elnöknek, amiért tegnap töle
megvonta a szót és ma ugyanolyan formában
szót emelt Molnár Jánost engedte beszélni.

Barabás Béla az elnökkel polemizál és kéri
a kérdéseket külön-külön feltenni.

Ráth Endre: Azt magyarázza, hogy az el-
nök magyarázata egyértelmű az indítványozási
jog konfiskálásával.

Holó Lajos: Kijelenti, hogy az az eljárás
helyes, amit a Ház eddig követett.

Elnök: Aki házszabálysértést lát, az mu-
tasson arra rá. Konkrét választ kér arra, hogy
ezen esetben hol van házszabálysértés. Aki neki
beigazolja, hogy házszabályellenesen jár el, azt
nyomban vissza fogja vonni.

Barabás Béla: Ne erőszakoskodjék!

Justh Gyula: A 269. §

Elnök: Felolvassa a 269. § t.

Felkiáltások jobbról: Szavazzunk. (Zaj.)

Kovács Gyula: Ugy látja, hogy az elnök
eljárása célszerű és az ellenzék letörésére céloz.
Kijelenti, hogy az nem fog sikerülni, mert
Tisza István szerint az ellenzék elnyomására
irányuló törekvés csak növeli az ellenzék ener-
giáját.

Polónyi Géza: Azt kívánja bizonyítani,
hogy az elnök a kérdés feltevésénél nem jár el
házszabályszerűen.

Elnök: Összegezi a vita során elhangzotta-
kat és magyarázza a kérdés feltevését.

Bakonyi Samu: Azt magyarázza, hogyha az
elnök kifogása érvényesül, akkor a pótlások
felett nem lehet szavazni.

Egry Béla: Azt bizonyítja, hogy az elnök
a hivatkozott házszabály szakaszt hibásan ma-
gyarázza.

(Justh az elnök ellen.)

Délután egy óráig tart az az időfecsérlő
vitatkozás. Ekkor Justh Gyula állott fel szó-
lásra és olyan durván támadta meg az elnököt,
hogy ez kénytelen volt töle megvonni a szót.
Az ellenzék erre zárt ülést kért. Az ülésnek
erről az izgalmas részéről lapunk más helyén
írunk.

(Tisza védelmezi a házszabályokat.)

Zárt ülés után Beöthy Pál elnök megnyit-
ván az ülést, fel akarta tenni a kérdést szava-
zásra, de a baloldaltól körbekiabálnak, hogy
még sokan vannak szólásra feljegyezve.

Elnök erre azt feleli, hogy amíg a jegyző-
könyvet nem hitelesítették, nem kerülhet a sor
a napirendi indítványra.

Polónyi Géza a házszabályokhoz szólva ki-
jelenti, hogy csak az van kötelezően előírva, hogy
a napirend megállapítottassék. Precedensek van-
nak, hogy a jegyzőkönyv hitelesítése nélkül
ment haza a Ház.

Tisza István a házszabályokhoz szólva ki-
jelenti, hogy a tanácskozási szánt idő után a
napirendet állapítja meg a Ház. A jegyzőkönyv
hitelesítése nem tartozik a napirendhez. Abban
a szerencsés helyzetben van, hogy be is tudja
bizonyítani, hogy a jegyzőkönyv hitelesítése
nem tartozik a napirendhez. Mikor történnek a
napirend előtti felszólalások? A jegyzőkönyv
hitelesítése után. Addig nem lehet a jövő ülés
napirendjét megállapítani, míg a mult ülés
jegyzőkönyve hitelesítve nincs. Hogy meddig
tartja együtt az ellenzék a többséget, az töle
függ, de mi addig nem megyünk el, míg a
mult ülés jegyzőkönyve hitelesítve nincs.

Polónyi Géza: Ez a permanens ülések be-
jelentése?

Ráth Endre és Batthyány Tivadar a házsa-
bályokhoz szólnak.

Beöthy Pál kijelenti, hogy a házszabályok-
nak akar és fog érvényt szerezni. Az ellenzék
kiindulási pontja téves. A jegyzőkönyv hitele-
sítése technikai intézkedés és formáság, amely
megelőzi az érdemleges napirendet.

Polónyi Géza szóására áll fel.

Tisza István: (kiabálva) Üljön le! Már nem
beszélhet.

Nagy zaj lármája és kavargás támad erre,
a munkapártiak lehurrogják Polónyit, aki ma-
gából kikelve ordítja:

— Revolverrel kell idejönni! A Justh-párt
zárt ülést kér, amit az elnök elrendel.

A zárt ülést megelőző szünet alatt a Justh
párt elhatározta, hogy visszavonja a kérelmet,
amit Návay tudomásul vett és a nyílt ülésen ő
elnökölt.

Justh Gyula a nyílt ülésen kijelenti, hogy
a Ház a tanácskozási időn túl nem hozott ha-
tározatot, csak egyetlen egyszer: november 18 án,
amikor az a szegénytelen esemény történt.

Tisza István gróf: Rágalmak!

Justh Gyula tiltakozik az ellen, hogy a ta-
nácskozási időn túl határozzanak.

Návay Lajos elnök felteszi a kérdést a sza-
vazásra és a Ház a jegyzőkönyvet hitelesnek
fogadja el.

A holnapi ülés napirendjének megállapi-
tása után az elnök az ülést négy órakor be-
rekeszti.

zott a józan pereektől. Szörnyű gondolatok...
Asztalán lombozva fekszik a szolgálati tiszti
pisztoly. Micsoda kemény acélgolyók vigyorog-
nak a rekeszekben. Csak a ravaszt kell meg-
nyomni és... mindjárt! Nem! O, nem! Hissz
még fiatal! Karjával ketté vágja a vasat is!
És mennyi szép virág, mennyi szép asszony
hajladozik utjában? Ti szenvedők, csak ti tud-
játok, hogy Frici hadnagy — fején a minden-
nap, minden reggel, minden paszirtassóval,
minden ragyogós harmatcseppel újra ébredő,
újból kintzó itélettel — mit érezhetett? Anyja
is észébe jutott! A magasarangu katonatiszt öz-
vegye és egy fehér orósu leányka is. Mind-
hiába! Az ő betegsége a kéréllhetetlen katonai
felfogás szerint gyógyíthatatlan betegség volt!
Asért csak bele a mámorba! Asután hadd jöj-
jék, aminék jönni kell... Pedig úgy érezte,
hogy azt a sugár, fehér leánykát mégis csak
szereti. Azután édes anyja is?... Micsoda
jóságos asszony! Hányszor, de hányszor sza-
badította ki az uszások karmai közül! Sőt ta-
lán még ma is?... Holnapután telik a sza-
badás ideje.

— Nem!... Minek? Hissz' ugyis...

Frici hadnagy egy ujjrándítással gyógyi-
totta meg senyvesztő betegségét.

Kívül az esős éjszaka után illatozott a le-
vegő. Csillagtak a felsevelek. Csupán a madara-
kat riasztotta fel a tompa pisztolydördölés; de
pillanat multán a madarak is tovább öcsereg-

tek. Valami balssamos melegség omlott a Frici
hadnagy mellére. Szaggató mámorban tompult
el az eszmélete. Az ágy mellett piros vérben
hevert valami gyűrt, illatos selyemzsálg és
a halott kasa dermedten szoritotta a pisztoly-
markolatot.

— Az lehetetlen!

— Frici hadnagy?

— Igen!... Szíven lötte magát! Száj-
ról-szájra terjedt a hír! Némelyik kacki szép
asszonynak ok nélkül megfájdult a feje és
az újságok „alcimes” cikkelyekben részletesték
az uri társaságok kedves hadnagyának öngyil-
kosságát.

— A gyógyíthatatlan betegség áldozata!
— magyarázták az egyik; sőt a másik tudóvá-
sses riporter, egy titkos versíró, érzélgős jelen-
tésében reménytelen szerelemlről beszélt; ho-
lott az ezredek ur messze Galiciában épen ex-
időtájt tanakodott a tisztikar megbizottaival,
miként egyenlitsék ki a Frici hadnagy legpisz-
kosabb adósságait... Midőn ezen is túl estek,
az ezredes ur megkönnyebbülten szólt vissza az
iroda ajtóból:

— Szervusztok urak! Sajnálom, komolyan
sajnálom ezt a fiut...

Még néhány perc... Az ezredesi tűres íro-
dában csupán a szállingó szivar füstje je-
lezte a hivatalosan is letárgyalt emberi életet.

Ne bántsd a puffert.

— Különös bűnügy. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 4.

A Gál és Tyrnauer cégnek Máriaradna mellett nagy kőbányája van, amelynek üzemvezetője és első hivatalnokja Faragó Jenő, aki egyúttal a cégnek képviselője is. Faragó Jenő ellen az aradi királyi ügyészség különös vádat emelt.

Az ügyészség ugyanis arról szerzett tudomást, hogy Faragó a máriaradnai vasuti állomáson több izben ütközőket — puffereket — szedett le a vasuti kocsiokról. Az ütközőket azután elvitte a kőbányába, ahol a közüző-gépekben használták föl a vastárcsákat a zuzott kő előállításánál. Az ügyészség nem is lopás, hanem súlyosabb bűncselekmény miatt emelt vádat Faragó Jenő ellen. A vádhatóság azt állapította meg, hogy az ütköző tárcsáknak, vagy csak egynek is eltávolítása a vasuti kocsiból, alkalmas arra, hogy a legkisebb balesetnél is nagy bajt okozzon, esetleg hiányával a vonat megállásánál baleset is történhet. A személy és árubiztonságnak így módon való veszélyeztetésében az ügyészség közveszélyű cselekményt látott és ezen a címen emelt vádat Faragó Jenő ellen.

Faragó ügyvédje, Krenner Zoltán dr. utján felebbezett a vád alá helyezés ellen és el is érte, hogy a vád tanácsa a minimálisan hat havi börtönbüntetéssel járó közveszélyű cselekmény helyett csupán egyszerű lopást látott az ütközők eltulajdonításában és tekintettel arra, hogy az ütközők értéke mindössze 45 korona: az aradi törvényszék vádtanácsa az ügyet illetékes eljárás végett a máriaradnai járásbíró-sághoz tette át.

A máriaradnai járásbírósnál ma volt a tárgyalás ebben az ügyben. Faragó Jenő kihallgatása során kijelentette, hogy emlékezete szerint mindössze egy izben vett le ütköző tárcsát egy vasuti kocsirol, azonban ezt csak kíváncsiságból tette és a puffer szerkezetének megvizsgálása után ismét visszatette azt a kocsi-ra és ráerősítette.

Mint hogy ezt a vallomást a tárgyalás folyamán semminő bizonyíték nem cáfolta meg, az ügyészi megbízott a vádat Faragó Jenő ellenében eljuttatta és így a járásbíró-ság az eljárást vád hiányában megszüntette.

VÁROS ÉS MEGYE.

Bizottsági ülések. A város építészeti, szabályozó és közlekedési bizottságai folyó hó 6-án ülést tartanak és ennek egyik legfontosabb tárgya lesz a kultúrpalota központi fűtésének a kérdése, amelynek elkészítésével tudvalevőleg a törvényhatóság az aradi Benoid gázgyárat bízta meg. A tanács megakarja kérdezni az említett bizottságoktól, vajjon tekintettel a gyár nehéz helyzetére és arra, hogy felszámolást akar kérni az igazgatóság a részvénytársaság közgyűlése-től, meghagyja-e náluk a megbízatást, vagy pedig más vállalkosó után nézzen. — A mező-gárdasági munkaházak kérdésében is véleményt kell mondania az építészeti bizottságnak, mert mint tudvalevő a legutóbb megtartott versenytárgyalás teljesen eredménytelen maradt, minthogy az időközben megváltozott építési viszonyok megdrágították úgy a munka, mint az anyag árát és nem akadt vállalkozó, aki a kiküldési árért hajlandó lett volna a munkát elvállalni. Az építészeti bizottságnak tehát új költségvetést és új számításokat kell készítenie, vagy pedig ki kell mondania, hogy a kérdést tovább tárgyalni nem óhajta és leveszi a napi rendről. — Az aradi görög katolikus egyház tudvalevőleg a Teleki-utca sarkán kért templom építés céljaira területet. Mint most kitűnt, építészeti szempontból nagyobb telekre van szük-

sége, mint szennyeit a város adományozott és ezért egy újabb kérvénnyel néhány négyszög-ölnyi bővítést kér. Ennek a teljesítése felett szintén az említett bizottságok fognak dönteni.

A fahid elárverése. Holnap reggel 9 órakor kezdődik a lebontott Maroshid faanyagának elárverése az Óvár téren. A vevő tartozik készpénzzel kifizetni a megvásárolt anyagot. Az árverés előreláthatólag több napig fog eltartani és mindig reggel kilenc órakor kezdődik.

Barabás válasza a polgármesternek.

(Ragaszkodik az aradi mandátumhoz.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 4.

Ma érkezett meg Barabás Béla levele Várjassy Lajos polgármesterhez, amelyben válaszol a polgármesternek felhívására, és kijelenti, noha nem jogos sem az igazoló választmány-nak, sem a polgármesternek hozzá intézett felszólítása, mert ő a törvény alapján ül Arad város törvényhatósági bizottságában, mégis megmondja, hogy ez év végéig Arad város közgyűlésének tagja akar maradni. Barabás rendkívül érdekes nyilatkozata a következő:

Nagyságos Polgármester Ur!

As Arad városi igazoló választmány megkeresése folytán a hozzám intézett felszólítást megkaptam. Azonban tekintettel arra, hogy a felszólításban hivatkozott 1886. évi XX ik törvénycikk 35. §-ának esete velem szemben fenn nem forog, mert én Aradon nem vagyok virilista is, meg választott is, így ez a felszólítás tárgyitalan. Az ügy érdemében nem vitatkozom, sem a Polgármester urral, sem az igazoló választmánnyal. De az ellen tiltakoznom kell, hogy akár a Polgármester ur, akár az igazoló választmány beleavatkozzon olyan kérdés elbírálásába, amely már jogerősen és megtámadhatatlanul be van fejezve. Ez ép olyan törvénytelen, mintha a járásbíró, vagy a törvényszék igyekezne megbolygatni a felső bíróságok jogerős határozatát. Ezt még akkor sem tehetik, ha az a felsőbb fokú határozat törvénybe is ütközik.

Mint hogy a város közgyűlése úgy határozott, hogy én mint rendes virilis tag behivattam a közgyűlésbe és ez a határozat senki által meg nem támadt és így jogerős lett, nincs jogában senkinek sem, hogy azt később vitassa. Még az országgyűlési képviselő igazolása után sem vonható bármilyen eljárás alá, ha egyszer mandátuma törvényesnek ismertett el és csak utólagosan tűnnek ki, hogy például még nincs 24 éves, vagy nem volt választói joga. Ha verifikálták, akkor verifikálva van.

Ha a polgármester urnak az a véleménye, hogy én nem lehetek Aradon virilista, Pestmegyében pedig választott bizottsági tag ugyanazon időben, úgy a legegyszerűbb megoldási mód az lett volna, hogy a Polgármester ur együttes eljárásra kérte volna fel Pestmegye alispánját. Mert talán ehhez a kérdéshez csak van annyi joga a pestmegyei alispánnak is, mint az aradi polgármesternek, pláne akkor, amikor az én esetemre vonatkozólag a köveendő eljárásra nézve a törvény nem intézkedik. A különbség a pestmegyei alispán és az aradi polgármester között az, hogy az előbbi tisztában van a törvény intencióival is, meg az eljárásra vonatkozó jogkörével is és azért nem bolygatja ezt a kérdést, míg Aradon a lényeg az, hogy én a két bizottsági tagság közül az egyiket — csakis Pestmegyében gyakoroljam.

Hát én ragaszkodom az aradi város-házán engem megillető s jogerősen eldöntött törvényhatósági bizottsági tagságomhoz és

azt annál inkább is gyakorolni fogom, mert a pestmegyei tagságomhoz sem az aradi polgármesternek, sem az igazoló választmánynak semmi köze nincs. S ha van, tessék megmutatni azt a törvényszakaszt, mely őket ezen kérdésben való eljárásra nézve hatáskörrel felruhásza. Mert az 1886. XXI. t. c. 35. §-a velem szemben nem alkalmazható. Legalább most már nem.

Feltételezem, hogy a polgármester ur a törvényhatóságokról szóló említett törvény rendelkezéseit már régen ismeri. Épen ezért szabadjon azt a kérdést felvetnem, hogyha velem szemben ezen törvény szakaszai közül, akár a 26., akár a 35. §-t alkalmazandónak találta, akkor az 1911. évi december 13-iki közgyűlésnek miért tett előterjesztést, hogy engem a virilis póttagok közül a rendes tagok közé behívjanak. A közgyűlés az előterjesztésnek helyt adott, a határozat jogerős lett és mégis majdnem két hónap múlva, vagyis 1912. február 10-én a polgármester feljogosítva érsi magát arra, hogy engem nyilatkozatra felszólítson. Pedig a Polgármester ur még azt sem mondhatta, hogy 1911. december 13-án nem tudta, miszerint én Pestmegyében választott bizottsági tag vagyok — mert az első felszólítása az előző napon, vagyis 1911. december 12-ről van keltezve.

Ezek után nincs más hátra, mint az 1912. évről még hátra levő tíz hónapra kegyesen megvárni, hogy a törvényhatóság közgyűlésén virilis jogon részemre már jogerősen megadott tagságomat gyakoroljam. Hogy a pestmegyei tagságommal mi történjék, attól ne fájjon az aradi magisztrátus feje, azt tessék csak rábíznai Pestmegyére. Ha annak nem fáj, miért fáj Aradnak?

Csak még megjegyzem, hogy velem szemben a 33. § sem alkalmazható, mert hála az égnek, tagsági képességeimet, amiket a 23. § ir elő, mindeddig el nem veszítettem.

Mind ezek után arra kérem a Polgármester urat, miszerint eltekintve attól, hogy úgy az érdemi, mint az alaki igazság az én álláspontomat támogatja s nem azokét, kik a kérdést minden elfogadható ok nélkül hajánál fogva huzzák elő, tekintettel arra, hogy senkinek sem áll érdekében az én bizottsági tagsági multam után engem az aradi városháza közgyűlési terméből kiutasítani, tekintettel arra, hogy semmiféle magasabb közérdek, vagy városi szempont nem teszi okvetlen szükségessé az én távolléteket. sőt talán annyit én is megérek, mint a közgyűlés legigénytelenebb tagja s esetleg talán talán én is egy szemernyi elősegíthetem a város közügyeit — méltóztassék ezen levellem és az előző iratok felett egyszerűen napirendre térni és előnyegtelen ügyet az irattár örök feledésébe eltemetni. Mert ez a legokosabb. — Budapest, 1912. március 2. — Tisztelettel Barabás Béla, törvényhatósági bizottsági tag.

A polgármester Barabás nyilatkozatát áttette az igazoló választmányhoz és ez legközelebbi ülésén foglalkozik majd vele.

VIDÉK.

Meddő pályázat. A borosjenői községi orvosi állásra március 1-én járt le a pályázat. Az állásra Schütze József dr. Kisszeben városi tisztifőorvosa és Ürmösi Kálmán dr. Sajtény község orvosa pályáztak. A választás határnapja még nincs kifizetve. — A bokszei orvosi állásra hirdetett pályázatra, mely szintén március 1-én járt le, ismét nem akadt pályázó.

Hamis színházjegyek.

— Zavar az aradi színházban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 4.

Hiába, csak szép dolog a színház! Mert kéremalásan, szép dolog egy szenes festmény, szép, művészi munka egy 1000 koronás, vannak, akik antik butorokat gyűjtenek, de mi ez kérem mind? Zokon ne essék mondván, hogy ez mind csak szafa! Szafa s hoz képest, ha Huszár elkezd énekelni, hogy assongya:

— Tudom, hogy hamar ér majd véget

Az a te nagy-nagy büszkeséged!

Ez az, amire azt lehet mondani, hogy abszolút szép.

Szép, szép de nagy baja van: ez a mutatvány drága. Kérem, egy középkarzat 40 fillérbe kerül, már pedig az nem egyestethető össze társadalmi állásommal, hogy oldalkarzatra menjek.

Van azonban isten. Az isten úgy akarta — mert kiszámíthatatlanok a végzet utai — hogy Pakurár Lajos 14 éves báltjelei születésű aradi nyomdászinás, színházat akart nyitni. Igaza van: miért csak Mezőt, meg Erdélyi, miért nem ő is? Elvégre neki is vannak kvalifikációi: négy elemi és egyszer majdnem egy színész szomszédságába költözött.

A színházalapítással tudvalevőleg úgy van az ember, mint a hábornival: pénz kell hozzá. Pakurár Lajosnak volt is pénze, két korona negyven, sőt értékpapírja is, egy használt autóbusszjegy, ez azonban mindamelllett, hogy Pakurár Lajos afféle Kammerpielé t, intimszínházat akart ifjú kartársaihoz toborzott művészgárdával szerezni, kevés volt.

Pakurár azonban színházat akart csinálni és Pakurár amit akar, azt — ha csak teheti — meg is teszi. Pakurár színházi alapot akart gyűjteni: félretett magának egy aranygyűrűt ólomból, egy gyémántfüggőt üvegből. Jó az ilyesmi a színháznál.

Azonkívül félretett Pakurár János egy csomó színházjegyet. Ugynevezett makulaturát. Olyat, amit a nyomdászok, kik Pakurár magánéletében a pofonosztók előkelő misszióját töltötték be, elrontottak. Egyszóval hibás jegyeket.

Pakurár mester előbb arra gondolt, hogy a színháza ugyan még nincs meg, de azért a jegyek előjegyzését, illetve árusítását már megkezdheti. Elvégre a színház inkább utóbb, mint előbb, majd csak megnyílik.

Utóbb azonban Pakurár megtalálta a saját magában nyomtalanul elveszett finánczenit. Amint a színházjegyeket nézegette, eszébe jutott, hogy ezeket Szendrey ezrenként egy koronáért veszi és van olyik, amelyiknek darabjéért is elkér egy koronát. Ez jutott eszébe Pakurárnak és ekkor elment a színház elé és kezdte a jegyeket árusítani.

Ezt az eljárást anélkül, hogy Pakurárt egyéni integritásában legkevésbé is bántani akarnók, joggal piszkos konkurenciának lehelne bélyegezni. Pakurár Lajos ugyanis, úgyis mint leendő színházigazgató, a földszinti jegyeket 10 meg 20 filléren árban árusította. Azt ugyan nem lehet mondani, hogy neki többre kerültek azok, de Pakurárnak eme kereskedelmi tevékenységéből súlyos bonyodalmak keletkeztek.

Pakurár ugyanis a fenti fix áron 15 vagy 20 kötetet csinált. Tizenöt, vagy husz ember nem ismerte fel, hogy Pakurár ur jegyei csupán arra jogosítanak, hogy az ember a Szabadság-térről kiindulva háromszor körüljárja a színházat. Tizenöt vagy husz embert így az a keserves csalódás ért, hogy a színházban a jegyszedőnk pokoli gunymosollyal utasították vissza a jegyet. De Pakurár színházi alapja vasárnap este öt korona nyolcvan törvényes ércpénzből állott.

Nálunk, Gyűlöletországban azonban rossz idők járnak még a színházgründolókra is; ma már a rendőrség érdeklődött nem annyira az új színház alapítása, mint inkább az azt közvetlenül megelőző jegyeladási művelet iránt. Vigasztalja azonban Pakurárt egyrészt az, hogy ez a tény az általam íránta táplált nagyrabecsülésből nem vont le semmit, másrészt, hogy az építészeti bizottság tüzrendészeti szempontból amenny sem engedélyezte volna az építkezést.

A goromba Justh.

(Tisza István az ellenzéki terror ellen.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 4.

A parlamentben egy óráig huzódott el a jegyzőkönyvi vita. Ekkor Justh Gyula állott szóléra.

— Az elnök azt a kérdést intézte hozzám, hogy mutassam ki, miben követett el házzabályértést az általa proponált kérdés föltevésékor. Röviden óhajtok e kérdésre válaszolni. Természetesen fentartom magamnak, — ebben a keretben úgy sem lehetne a többi házzabályértéseit megvilágítani, — hogy majd házzabályvita címén előterjeszthessem egyéb megjegyzéseimet is. Az elnök urral szemben be fogom bizonyítani azt az állítást, hogy ő adott szavát nem tartotta meg. (Nagy zaj a jobboldalon. Felkiáltások: Rendre! Rendre!)

Elnök (esőngét és félbeszakítja a szónok): Sokkal higgadtabban és sokkal csöndesebben, mint azt a képviselő ur tette a jelen esetben, kénytelen vagyok ezt az állítást visszautasítani. Justh Gyula képviselő urat rendreutasítom. (Zajos helyeslés és taps a jobboldalon és a középben.) A házzabályok kötelezőségemé teszi a tárgyalások vezetését. A házzabályok egy pontja kötelezőségévé teszi az elnöknek, hogy a sértés ismétlődése esetén, az illető képviselőtől megvonja a szólás jogát. En ezt is meg fogom tenni! (A jobboldalon taps és felkiáltások: Éljen az elnök! A baloldal Justhot élteti.)

Justh Gyula: Hát kérem, ez a megjegyzés tökéletesen beidlik az elnök ur programjába! Fölteszem a kérdést... (Zaj és mosgás a jobboldalon.)

Elnök: A képviselő ur azt mondta, hogy a szavamat megszegtem. Ezért utasítottam rendre.

Justh Gyula: Ezt már szombaton is mondtam, anélkül, hogy az elnök ur rendreutasított volna. (Zaj és mosgás a jobboldalon.)

Elnök: A házzabályok rendelkezéseihez képest a képviselő urtól megvonom a szót. (Taps a jobboldalon. A szélsőbal rettenetes viharral fogadja az elnöki kijelentést. (Felkiáltások a Justh-párton: Zárt ülést! Zárt ülést!))

Eitner Zsigmond az elnöki emelvényre fut és egy ívet nyújt át az elnöknek.

Elnök (folytonos zajban): Husz képviselő zárt ülést kért az elrendelem.

Zárt ülés.

A zárt ülésen Beöthy Pál alelnök vette át az elnöklést. Návay pedig a képviselői padban foglalt helyet.

Az első felszólaló Batthyány Tivadar gróf volt. Rámutatott arra, hogy a nagy izgatottságnak az oka az, hogy az elnök napról napra új trükkökkel áll elő és egyre jobban távolodik attól az ígéretről, hogy Berzeviczy szellemében fogja kezelni a házzabályokat.

A jobboldalról állandó nagy zajjal kísérték Batthyány fejtegetéseit és folytonosan efféle közbeiktatások hangzottak:

— Őnök tárgyalnak Bécsben!

— Őn járt Aufferbergnél és másoknál Batthyány izgatottan utasította vissza a közbeszólásokat:

— Nem is ismerem azt az urat, a kire céloznak. De ha tudni akarják, igenis beszéltem Aufferberggel, de a delegációk előtt. Am ugyanakkor beszéltem Montecuccolival is, Lukácsossal is, Héderváryval is, de egyáltalán nem arról, amire az urak olyan szorgalmasan céloznak!

Batthyány ezután utalt a mai szociális népgyűlésre is, amelyen a nép szászerei követelték a népjogok kiterjesztését és kijelentette, hogy addig nyugodt tárgyalás nem lesz, amíg a király és a nemzet meggyezésével a népparlament alapjait az általános szászati joggal le nem rakják.

Tüntetés Návay mellett.

Návay Lajos a képviselői padokról szólal föl. Kijelenti, hogy az elnöki állás elvállalása előtt semmi irányban nem kötötte le magát és fentartotta a szabadságát, hogy a saját alelnöki gyakorlatát fogja folytatni. Nincsen sem Berzeviczy-féle, sem Apponyi-féle, sem Justh-féle, sem Báúffy-féle elnöki praxis, csak a házzabályok szigorú betartásáról lehet szó. A legjobb hissemmel ígérte meg ezt, arról nem tehet, ha ezt az ígérteit felreértették. Fölmutatja Berzeviczynek hozzá intézett levelét, a melyről még eddig senkinek sem volt tudomása s amelynek lényege az, hogy ha Návay úgy gondolja, hogy a Berzeviczytől eltérő eljárással boldogul, akkor vállalja el az elnökséget (Nagy tetszés a munkapárton.)

— Vagy tisztességes ember vagyok, ... — mondotta Návay s e szavainál az egész munkapárt fölemelkedett és percekig tüntetve, lelkesen tapsolta az elnököt. — Mint ocsulatos ember vállaltam az elnökséget — folytatta azután Návay — s ha meg akarom szegni a házzabályokat, akkor nem magyarázom annyit eljárásom helyességét. Megkönnyíteni a kisebbség küzdelmet nem akarom, mert a kisebbség nemcsak hogy a maga akaratát akarja a többségre ráerőszakolni, de egyenesen meg akarja kötni az elnököt.

Návay szavait a munkapárt nagy lelkeséssel fogadta.

Tisza Návay védelmében.

Tisza István gróf nem barátja a zárt ülésnek. A kérdés megítélésénél legyen szinormérték az a promemoria, amelyet azok vettek fel, akik az elnökkel, Návaynal jártak. E nyilatkozat utal Návay programbeszédére és hat éves gyakorlatára. Velük szemben — mondotta — Návay nem hagyott fel kétséget az iránt, hogy a házzabályokkal ellentétben nem fog ocselkedni. Az elnöki székben mindenki csak saját lelkiismeretére támaszkodhatik és a többség Návaytól nem kíván mást, minthogy lelkiismerete és meggyőződése szerint járjon el. Biztosítja Návayt, hogy a többség az ellenzék minden terrorizmussal szemben megvédi.

Tisza István gróf beszédét a munkapártiak hosszasán megőljeneztek és ezzel a zárt ülés véget ért.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	857
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	—	181
Kiadóhivatal és hirdetői osztály	—	181
Nyomda	—	181

A félmeztelen táncosnő.

— Adorée via Villany Aradon. —

A régi görögök szent kurtizánjai. Aphrodite pspnól egyiké kultiválták az Istenség és a test kultuszát. Táncal hódoltak a szerelem istennőjének és szerelemmel. Adorée via Villany kisasszony, aki a tánc kultusza mellett az iradalommal is kacérkodik és most dolgozik — saját bevallása szerint — memoárjának ötvenedik kötetén, tagadja, hogy (előtte mások is táncoltak volna meztelenül), vagy ha meztelenek voltak, hát nem táncoltak, de ha meztelenek is voltak és táncoltak, akkor nem lehetnek kurtizánok. Szóval Villany kisasszony tagadja a szent kurtizán intézményt, ezt a vallási alapon berendezett prostitúciót, amely pedig bölcsője az ő — általa — ujnak tartott művészetének.

Eredeti leány (?) ez a sajtóságon gell germán táncosnő. A testét minden szemérem nélkül bocsájtja közszemlére, sőt felháborodik, ha ezen valaki megbátrán kockáz, de egy szeméremes szűz piruásával tiltakozik minden olyan kérdés ellen, mely önként adódik fel, ha róla és az ő sajtóságos művészetéről van szó. Előtte a férfi még mindig misztérium számba megy, nem érdekli, sőt fél tőle, mert neki a szerelemhez nincs ideje: — táncolni, írni és utaznia kell folytonosan — és félti a termete plasztikus tökéletességét (?)

Beható vitakozásba bocsájtkozik a felett, hogy művészi szempontból mennyire felette áll a meztelen tánc a balett meghatározott szűk körének, de azért nem hajlandó a testét szorosán befedő selyem leplet egészen szétárni, hogy — meztelenül álljon a férfi előtt. Szóval nem kultusz, hanem reklám meztelenség ez, melylyel kevesebb hűhóval Mias Izadore Duman már a múlt században sikerrel operált. Münchenben letartóztatják Villany kisasszonyt, de hát ez nem jelent semmit, mert a sörnek egész más etikája van, mint a tokaji bornak és ott a testezintű trikót is szeméremszórnak tartják és hamar keviszik érte az embert. Pedig Villany kisasszony nevetve meséli, hogy de biz isten trikóban mutatkozott be a müncheni rendőrségnek.

A legutóbb itt járt Miss Maud Allan on se volt több ruha, mint Adorée nagyságán, de azért az Adorée meztelensége csábítóbb, érdekesebb, mert számtalan interjúban olvastuk, hogy tejben fürdik, régi egyiptusi olajokban uszik és misztikus kenőcsöket pacsmagol magára, ezektől aztán az ő bőre bárszónál puhább, márványnál fehérebb, ámbránál illatosabb és a gutaperchánál rugékonnyabb. Hát szeretném azt az embert tizen felül és kilencven éven alul látni, akit nem izgat az ilyen reklám. Villany kisasszony táncait ilyen túló reklám nélkül nem nézték volna meg többet, mint elődeit. A meztelensége egész szépen elviselhető, sőt mondhatnám tulságosan jól öltözködik. Egészen levethőzni csak meghívott piktor zsűri előtt, vagy a Lipótvárosi kazikóban hajlandó, de színpadon ezer Caesar előtt nem. Nem is vethőzött le az aradi színpadon, legfeljebb csipőg, odáig pedig gyöngyök fedték kebleit. Egyiptomi tánc művészi produkció. Csupa hajlékonyság, plasztikus póz, hateres éves slom. Ez szép volt meztelenség nélkül is. Kevesebb ruhában táncol a bilincbe vert rab-szelgandó, vágy, kétségbeesés, fájdalom, lemon-

dás elevenedik meg Villany koreografiájában. És így tovább még öt tánc, kevés meztelenséggel, de ennél több — csalódással. (H. G.)

A közönség és a táncosnő.

Ahogy vége volt az előadásnak, Adorée Villany-féle tánclelésekben befutottam a kávéházba és haragosan kiáltottam a pincérre:

— Oszkár, gyorsan egy orosz teát duplarummal, mert most jövök a meztelen táncosnőtől és irtulni akarok!

Igenis irtulni akarok, mert önközönség voltam a ma esti előadásban és kötelességem izgatottnak lenni. Hát azért fizettem huszonöt százalékkal többet, hogy még ez a jogom se legyen meg? És ha már a halottszemű francia kisasszony nem szerzte meg ezt, elő a karaván teával!

A tea párolgó gőze fölmelegít és hajlandó vagyok engedményeket tenni: érdemes volt a második és harmadik bal oldalbordám hátrahagyásával is bejutni a nézőtérre. Soha annyi szép asszonyt együtt. Csak a Casals Pablo hüvös gondokája tudott ilyen szép publikumot koncentrálni. A páholyokban a hölgytársadalom szépség-sampionjai. És oszillogó szemük az álmeztelen táncosnő egy-egy produkciója után szinte ezt sugta, a fogait csattogató, de csalódottan látszó, férfihad felé:

— A mi idejünk még dekoltázs nélkül is csábítóbbak, mint ez a sovány kis hölgy lepel nélkül.

Ha a kisasszony nem, de a publikum általában látványosság volt. Öreg, tekintélyes urak, akik csak minden második szökő évben jönnek el a színházba, de akik minden tizedik szökőévben se jönnek el irndalmi előadásokra, — most kíváncsi arccal helyeskedtek el a támlásszékeken. Látunk olyan férfiakat, akik még tegnap is azt hirdették a kávéházban:

— Én viláért se mennék el.

— Na, ugyan miért?

— Nem enged a feleségem.

És most ott gukereztek kipirultan, izgatottan.

— Tehát mégis eljött? Miért?

— Mnszaj volt, a feleségem akarta.

— ?

— Igen, hogy aztán fél évig legyen miért szekirosnia engem.

Azt hittük: leányok nem lesznek. Pedig voltak. A polgári erkölcsök Dáriusnak leányait is láttuk. Sőt egy szabadgondolkodó, de mindamellett nagyon rokonszenves orvos a páholyba a három éves leánykáját is elvitte.

— Miért tette ezt doktor ur? — kérdezték tőle.

— Jó, ha a leány már ilyenkor megtanulja, hogy a nőnek milyenek — nem szabad lenni.

A tapasztalatlanok azt sejtették, hogy a mai estén az erotiká orgiákat fog ülni. Ebben a hitben lehetett egy ismert aradi házaspár is, akikről általában azt suttopják, hogy válnak, mert a házassálettől hiányzik az eretika. Ma ott voltak és egy páholyban feltűnően együtt tapsoltak — a félmeztelenséget. Azt talán felsleges is mondani, hogy a színház zsufolásig megtelt.

A pénztáros még szokat a lyukakat is kiadta, ahol máskor patkányok tanyáztak. A színészpáholyban idegenek ültek és Beregi Sándor kénytelen volt a supóval szerepet cserélni: az álmeztelen hölgy táncainál a sugélyukban ült. A tulsufolt-ság következtében a negy páholyokban vegyes föltagottakat láttunk: komoly családapák mellett festett és feslett szobalányok. A közönség sorai-ban — mint mondani szokták — minden társadalmi osztály képviselve volt. Több fiatal urasszony félt a nyilvánosságtól és alszakállt öltve húzódt meg a páholyban. A nézők kötelességüket úgy

magyarázták, hogy nem annyira a táncosnőt, mint inkább a szomszédnőjük arcát lesték. Hogy milyen lesz az arca, ha lehull a lepel? Ámde a lepel okosabb volt: nem hullott le egészen. Vagy az alsó, vagy a felső test volt fődött (Na persze, huszonöt százaléknál több is kellene?) És a hölgyek elég nyugodtan viselkedtek. Farsangi tréfának tekintették és haragosan kacagtak. A hangyományos „remegő orrcimpákat”, vagy „orrcimpa remegéseket” hiába kutattam, pedig a gukkerommal majdnem lehorzoltam a szomszédnőm orrcimpáját.

Köszönöm kérdését, a férfiak is hidegen fogadták a félmeztelenséget. Legnyugtalanabb volt a nulla sorban ülő egyik börszáner. Ő állandóan bosszre spekulált. A pénzpiac feszültsége miatt a papirok esésére számít. A tőzsdén ez a terve nem ütött be. A papirok nem estek. Most kárpótlásul a színházban várta, hogy a meztelen táncosnőnél a vörös lepel — essen. Amikor aztán a zenekar rázendített, a „Várhatz Manó elvárhatz” refrenü ögörög klasszikus keringőre, dühösen kifutott a színházból.

§ De nemcsak a börszáner, hanem a karrat is rosszul spekulált. Odafönt talán azt hitte az éhes nép, hogy ma meztelen álarcosbál lesz a színházban. A mozi-bérlők határozottan haragudtak. És kiabáltak és tomboltak.

— Hiszen nem meztelen.

— Becsaptak bennünket.

— A combja egészen be van fődve!

Meztelen comb kellett volna nekik. Szendrey idegesen fakadt ki:

— Akkor menjenek a Koch-féle mézár-székebe.

Dehogy mentek. Ők még mulatni akartak. Kárpótlást kerestek az Orfeusz előadásában. A publikum ragyrészének azonban elég volt fél tízig. A távozók között látték Jankó Gyula ipariskolai tanárt is, a művészetek őszinte rajongóját.

— Örülök, hogy itt voltam, — mondta.

— Tetszett?

— Nem, hanem egy tapasztalattal gazdagabb vagyok. Ujra meggyőződtem róla, hogy mégis nagyon fontos kelléke az embernek — a ruha. (b. l.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Egyforma című aradi bankok. Nemrégiben nyújtotta be az aradi kir. törvényszékhez cégjegyzési kérelmét az *Ingatlanforgalmi Bank* részvénytársaság. A cégjegyzési kérvény ellen az *Aradi Ingatlan Forgalmi és Parcellázó Bank* részvénytársaság kifogást adott be azzal, hogy az új bank cége annyira hasonló az övéhez, hogy az tévedésekre és összetévesztésekre ad majd alkalmat. Az aradi kir. törvényszék, mint cégbíróság ma foglalkozott a cégjegyzési kérvénnyel. A bíróság mielőtt még a cégjegyzést engedélyezte volna, az alapszabályok kisebb változtatását kívánta, egyebekben azonban a Parcellázó Bank kérvényét visszautasította.

§ Gyilkosság — önvédelemből. Farkas Flóra magyarádi 22 éves földmives egy év óta házasságban élt Halmassán Tódor leányával. Halmassánnak nem volt kifogása a viszony ellen, csupán csak azt kívánta, hogy a veje állandóan segíyezze őt. Ez a pénzügyi ügy elintéztetett Farkas és Halmassán között. Halmassán folyton pénzt követelt Farkastól, aki nem akart neki adni. A múlt év december 9-én Halmassán este Farkasék házához ment, Farkast kihívta és erőlyes hangon újból pénzt követelt tőle. Miután Farkas nem adott, az ittas ember nekitámadt és fojtogatni kezdte. Verekedés közben Farkas beszólt a házába, egy botot kért a feleségétől s azzal úgy

kötte főbe Halmassáut, hogy áterült a földön. szenvedett sérülésekbe Halmassán bels is ált. Az aradi törvényszék ma erős felindulás-an elkövetett emberölés büntette miatt vont a felősségre Farkast, miután azonban beigazo-dott, hogy a vádlott tettét jogos önvédelem-on követte el, a törvényszék felmentő ítéletet adott. Az ügyész felebbezett az ítélet ellen.

A költő király hagyatéka.

— Jókai múzeum a Petőfi-házban. —
(Saját tudósítónktól.)

Budapest, március 4.

Immáron a nemzeté mindaz a sok értékes olmi, a mit Jókai Mór hátrahagyott a két hét aulva már a Petőfi-ház egyik első emeleti szobájában nésheti meg mindenki. Az öve-ye, Nagy Belia adta át megfelelő rekompén-acióért az értékes és érdekes gyűjteményt, melyről, valamint az átadás történetéről ma a Öveikező részleteket mondta el egyik munka-ársunknak:

— A gyűjteményben van a többi közt a tologozószober berendezése, nyolcvanhat kép és ok kézirat, de kiadatlan mű egyetlen egy em, csak néhány vers és háromezeröttszáz le-él, a melyeknek, valamint a verseknek is jó éssét hoztam írta. Mindez a Nemzeti Mu-seumba került, csupán a butort és a többi apró bolmit, a csigagyűjteményt helyezték el a Pe-tőfi-házba, valamint a képeket is, amelyek közt van egy Munkácsy, egy Verescecsagin, valamint Petőfinek az az arképe, amelyet boldogult érjem annak idején maga festett.

— Hogy történt az eladás?

— Nem annyira eladás, mint inkább át-adás volt ez. Nekem ugyanis főcélom az volt, hogy ez a hagyatéka a nemzeté legyen és úgy helyeztessék el, hogy mindeki könnyen hoz-káférhessen. Ha van Góthe-szoba, miért ne le-gyen Jókai-szoba is.

— Csak most tette az ajánlatot a kultusz-kormányzat?

— Ó nem, már régebben. Egy ízben már kőnn jártam Apponyi gróf kultuszminiszter urnál, aki készséggel vállalkozott rá, hogy az át-vétel dolgát elintézi, de aztán minden abba maradt. A múlt év elején aztán Zichy gróf mi-niszter urnak terjesztetem elő a dolgot, aki aztán nyomban intézkedett.

— Mely irányban?

— Mindenekelőtt gondoskodott, hogy az egész hagyatékat megbecsüljék. Ezt a Nemzeti Museumra bízta, ahonnan Szalay miniszteri tanácsos és Sebestyén igazgató ur hónspokon át fáradoztak itt nálam, amíg mindent meg-vizsgálták és megbecsültek. A munkájukat ta-valy májusban fejezték be.

— És mi lett az eredmény?

— Az egészet száznegyvenöt ezer koronára becsülték, pedig többet is ér, nem az erekiye-számba menő dolgokat számítva, hanem a ké-peket.

— Hogy lett tehát ebből a tőkéből évi já-radék?

— A miniszter ur kijelentette, hogy ennyi pénz most egyszerre nincsen, de följánlott boltam napig hétézerkétszáz korona évi já-radékat. Ebből én szó nélkül belenyugodtam és meg is köszöntem.

— Szerződésben biztosították ezt?

— Írásbeli szerződést nem kötöttünk; talán később. Az évi járadékat két részletben kapom, az első az idén januárban már meg is kaptam, mert a holmit már körülbelül nyolc héttel ezelőtt elvitték.

A Petőfi Házban március 14-én nyitják meg a Jókai-szobát.

Auffenberg hadügyminiszter bukása.

— Khuen Héderváry gróf a királynál. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, március 4.

Khuen gróf becsületes politikája győze-delmeskedett a bécsi intrikák felett. Auffen-berg hadügyminiszter vállalkozott a gondviselés szerepére és a király jogainak védelmét han-goztatva gáncsoló vetett a magyar kormány békekötője elé. Felakarta bontani a helyzetet és olyan sajtó hadjáratot indított a magyar miniszterelnök és a Kossuth-párt meggyezésére ellen, hogy már válságosnak kellett mondani az állapotokat. Khuen gróf a vakmerő és pá-ratlan perfidiát azzal a kijelentésével állította meg romboló útjában, hogy ő soha sem lenne arra kapható, hogy a magyar király jogainak osorbitását elősegítse a mai események igaz-szolták a miniszterelnök teljesen korrekt, őszinte és becsületes eljárását.

A Bécsben lejátszódott érdekes eseményeik-ről a következőket jelenti tudósítónk:

Miért vált szükségessé a bécsi út?

Bécsből jelentik: Berchtold gróf külügy-miniszter Budapestről való megérkezése után megjelent a királynál, a kinek előterjesztést tett a Héderváry gróffal folytatott tárgyalá-sáról és a magyar kormányzat a határozati javaslat dolgában elfogult álláspontjáról. Hé-derváry gróf, a kinek eredetileg nem volt szán-dékában, hogy Bécsbe jöjjön, Budapesten azon az állásponton volt, hogy a Kossuth párttal megállapított határozati javaslat tartalma nem érinti az osztrák kormányzat történet megál-lapodás tartalmát, de az osztrák miniszterelnök és a hadügyminiszter jegyzéke után a magyar kormányzat be kellett látnia, hogy a bécsi il-letékes körök nem osztják a magyar kormány fölfogását és Héderváry gróf kénytelen volt magát arra elhatározni, hogy a Bécsben tá-madt félreértéseket személyesen oszlassa el.

Félhivatalosan jelentik Bécsből: Héder-váry Károly gróf miniszterelnök vasárnap este hét órakor Hazai Samu honvédelmi minisz-terrel, Drasche Lázár Alfréd dr. miniszteri titkárnak, a miniszterelnökség elnöki osztálya vezetőjének, valamint Barát Ármín királyi ta-nácsosnak, a miniszterelnökségi sajtóosztály ve-zetőjének kíséretében Bécsbe érkezett és a ma-gyar házban szállt meg. Vasárnap nem volt konferencia. Hétfőn reggel a miniszterelnök mindenekelőtt a honvédelmi minisztert fo-gadta, akivel egy óránál hosszabb ideig ta-nácskozott. Minden más közléssel szemben a Bud. Tud. hitetlen megállapítja, hogy Héder-váry Károly gróf miniszterelnök a maga el-határozásából tartotta szükségesnek, hogy Bécsbe utazzék és őfelségénél kihallgatásra je-lentkezze. Hétfőn reggel kapta meg a minisz-terelnök az értesítést, hogy ő felsége tizenegy órakor Schönbrunnban kihallgatáson fogadja. A miniszterelnök fél-tizenegy órakor hajtattott ki Schönbrunnba, hogy a király előtt meg-jelenjen.

Héderváry a királynál.

Bécsből jelentik: Héderváry gróf minisz-terelnök kihallgatása öt negyedóra hosszat tartott. A miniszterelnök egy és fél órakor tért vissza Schönbrunnból a magyar házba és előbb Hazai honvédelmi miniszterrel vonult vissza tanácskozásra, azután a Sacher-aszállóba ment ebédre. A kihallgatás lefolyásáról a Buda-pesti Tudósító a legilletékesebb helyen a kö-vetkező közlést kapta:

Héderváry Károly gróf miniszterelnök a kihallgatáson jelentést tett őfelségének. A ki-hallgatás csakis tájékoztató jellegű volt a így semmiféle döntést nem hozhatott. Héder-váry Károly gróf miniszterelnöknek a mai nap folyamán valószínűen alkalma lesz az osztrák és a közös miniszterekkel beszélgetést folytat-nia. Erre előreláthatóan az a villásreggeli szol-gál alkalmul, amelyet Bilinszki lovag közbe-pénzügyminiszter két órakor a Sacher-aszálló-ban rendez. A villásreggeli után a miniszterel-nök tanácskozni fog az osztrák és a közös miniszterekkel. Ez értekezleten fog eldőlni, hogy a miniszterelnök ma délután utazik e vissza Budapestre, vagy pedig valamelyik éj-szakai vonaton.

Stürgkh gróf kihallgatása.

Bécsből jelentik: Stürgkh Károly gróf osztrák miniszterelnök ma délben főleg óra-kor őfelségénél külön kihallgatáson jelent meg.

Auffenberg szerepe és kudarca.

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse írja a következőket: Magyar kormánykörökben ragaszkodnak ahhoz a fölfogáshoz, hogy Hé-derváry grófnak sikerül a királyt meggyőzni arról, hogy a magyar kormány és a Kossuth-párt között történet megállapodás nem szorítja meg a király jogait, hanem ellenkezően, né-mely pontban ki is szélesíti. Magyar kormány-körök ugy vannak értesítve, hogy a királyt nem nyerték meg az ezzel ellentétes állás-pontnak a ezért nagy reményeket fűsnek a mai kihallgatásokhoz. Az általános politikai helyzetre való tekintettel sem tartják kívána-tosnak, hogy a véderőviszalat kilátásait ma-gyar kormányválság földelésével megsemmi-sítsék.

A kihallgatás után Héderváry gróf ebédre Bilinszki közös pénzügyminiszter vendége lesz, aki Stürgkh gróft is meghívta vendégül. Itt alkalom fog nyilni arra, hogy a miniszterek a vitás kérdéseket feszitelenül tárgyalják. Még bizonytalan, vajjon lesz-e további tárgyalás és ez a kihallgatás lefolyásától függ. Héderváry gróf egyelőre nem szándékozik Auffenberg hadügyminiszterrel tárgyalni, mert magyar közjogi fölfogás szerint a hadügyminiszter sem-miféle befolyást sem gyakorolhat az ujoncmeg-ajánlás kérdésére a ezért Héderváry gróf még a látogatását is kerülni akarja annak, mintha a hadügyminiszterrel tárgyalna.

Egyáltalában az utóbbi időben feszült lett a viszony Héderváry gróf és Auffenberg között. A magyar kormány nagyon neheztel Auffenbergre, mert az egész vitás dolgot a nyilvánosság elé hozta, mielőtt a magyar kor-mány a bécsi kabinet fölfogásáról információt szerzett volna a ez az indiszkréción nagyon megnehezítette a helyzetet. A magyar kormány és a hadügyminiszter között való személyes ellentét is fokozza a bonyodalmat a megnehe-zíti a megoldás megtalálását.

A Neues Wiener Tageblatt írja a követ-kezőket: Stürgkh gróf tegnap hosszasan ta-nácskozott Hohenburg igazságügyminiszterrel és Georgi osztrák honvédelmi miniszterrel és ma a király előtt fogja kifejteni az osztrák kormány álláspontját törvényhozási és katonai tekintetben. A magyar kormány kijelenti, hogy nem térhet el álláspontjától, mert Héderváry sohasem lépte túl meghatalmazását a ezt most sem tette és a Kossuth-párttal történet megál-lapodást az utolsó pontig be kell váltani. Azt mondják továbbá, hogy a magyar kormány ál-láspontja semmiképpen sem érinti a véderőja-vaslatot.

Jól értesült körök ma délben azt jelentik, hogy a meggyezést talán a hadügyminiszte-

riumban várható változás fogja lehetővé tenni. Remélik, hogy még az este folyamán tisztázódni fog a helyzet, mert Magyarországon nem lehet tovább várni és mert holnap az osztrák kormány tisztázott helyzettel akar az úléseit megkezdő Reicharat első lépni.

Khuen álláspontjának győzelme.

Bécsből jelentik: Khuen-Héderváry miniszterelnök a mai éjszakai vonattal Hazai Samu honvédelmi miniszterrel Budapestre utazott. A miniszterelnök a délután folyamán Bécsben részt vett Bilinszky általa tiszteltére rendezett ebéden a Sacherben, melyen Auffenberg kivételével a közös miniszterek is részt vettek. Bilinszky hír szerint egy formulát terjesztett a miniszterelnök elé, amely felett a magyar minisztertanács fog határozni.

Bécsből jelentik: Itteni politikai körökben a helyzetet válságosnak tartják és biztosra veszik, hogy Khuen álláspontja győzedelmeskedik és Auffenberg kénytelen lesz beadni lemondását. A miniszterelnök e hét vége felé ismét Bécsbe utazik.

A pártkörökből.

Budapestről jelentik: A politikai körökben ma nagyon élénk élet uralkodott. A nemzetközi munkapárt helyiségeiben élénk ünnepezték Návayt. A Kossuth párt azon az állásponton van, hogy egyelőre várakozó álláspontot kell elfoglalni és semmivel sem akarják megnehezíteni a kormány helyzetét. A Pályi féle vitában a parlament holnap ülésein a párt részt vesz és álláspontjuk kifejtésével Kállay Ubult bizták meg. A Justh pártiak között a nap folyamán erős lehangoltság volt észlelhető. A néppárt mai értekezletén elhatározta, hogy nem vesz részt az obstrukcióban, de, mert Návay eljárását a házszabályok kezelését illetőleg nem helyeslik, a párt szabad kezét enged tagjainak a házszabály vitában.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: Andoréa via Villany táncosnő fellépte és Dollarkirálynő. operett. Bérleten kívül.
Szerda: Leányvásár, operette. B) bérlet.
Csütörtök: Elvált asszony, operette. C) bérlet.
Péntek: Csitri, vígjáték. A) bérlet.
Szombat: Rablólovag, színmű. Először. B) bérlet.

* Szenes Fülöp új alkotása. Rövid időn belül már a második aradi portrét látjuk Szenes Fülöptől, a kiváló festőművésztől. Egy bájos urileánynak, Vörös Magdarak portréja került ki a művész ecsetje alól. Néhány sor keretében alig lehet méltóan foglalkozni ezzel a nagy koncepciójú művészi munkával, melynek minden mentsza Szenes legjobb kvalitásainak ékes bizonyítéka. Egységes színhatás dominálja a képet, lágy tónus, meglepő finomság, az egész kompozíción. Egy úde leányszépség minden megvesztegelő bája ékeskedik a képen, melynek tökéletes plasztikája még az ismert Szenes képeket is túl szárnyalja. Kérészetlen pózsal, szerencsésen állította be modelljét, aki egyéni bájoságával láthatólag inspirálta a művészt. A Lengyel féle kirakatban látható kép előtt csak az elragadtatás kritikáját lehet hallani, és Szenes legújabb műve, melyet a budapesti képzőművészeti társulat tavasszal tárlatán ki fog állítani, bizonyára országos elismerést fog hozni a kitűnő festőnek.

* A Kölcsény-Egyesület közgyűlése. A Kölcsény-egyesület utolsó felolvasása, mely egyuttal közgyűlése is lesz, szerdán délután 5 órakor kezdődik a város háza nagy termében. Tárgyai a következők: 1. Elnöki megnyitó. El-

mondja Krenner Miklós dr. alelnök. 2. Beszámoló az 1911. évi munkásságról és tervezet 1912-re. Elmondja Szöllösi István titkár. 3. A választmány indítványai. 4. A mai dráma. Irta és felolvassa Janovics Jenő dr. a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója. 5. Vig strófák régi aradi vig színészekről. Elmondja Szendrey Mihály, az aradi Nemzeti Színház igazgatója.

* Villany kisasszony második fellépte. Kedden lép fel Villany kisasszony másodezör. A társulat az Iglói diákokat adja elő. Villany kisasszony műsora pedig a következő: 1. Babyloni "kétánc". Apistánc. A bachmannó tánca. 2. Az üldözött leány tánca. Táncvariációk fátolyival. Táncoképek szallagjátékká!

* A rablólovag. Bíró Lajosnak, a fiatal magyar irodalma legismertebb tagjának óriási sikert aratott színdarabját, az aradi színtársulat szombaton mutatja be. A rendkívül érdekes meséjű kitűnő kompozíciójú darab a társulat nagy ambícióval készül, a próbák már hetek óta folynak. Az előkészületek oly nagy arányúak, amilyenre az aradi színháznál alig volt példa, a színház maga is ambicióján, hogy a rablólovag épen olyan kiváló előadásban és épen olyan nagy sikerek között kerüljön színre, mint Bíró Lajos másik darabja, A sárga lilium. A darabot Keszler rendezi, a négy főszerepet pedig Beregi dr., K. Kápolnay Juliska, Várnay és Keszler játsszák.

* Növendék hangverseny. Szalay Aranka népszerű zongora és énektanárnő f. év március hó 9 én este 8 órakor a Fehér Kereszt nagytermében növendékhangversenyt tart, művész urak közreműködésével. Jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók Klein könyvkereskedésében.

* Provánszi vándor bájos ének betétje, a házasság be szép — már kapható Juhász és Társánál. Ára 2 korona.

* Zola, Pascal orvos az Athenaeum könyvtár legújabb kötete már kapható Juhász és Társánál Andrássy-tér 16.

* A feltámadás. (Az Uránia slágerje.) Nehéz megfelelő szavakat találni annak az érzésnek tolmácsolására, melyet Tolsztoj regénye, A feltámadás vált ki a nézőből. Annak a szerencsétlen lezüllyt leánynak szomorú kálváriája a legmegrázóbb emberi tragédia. A szereplők tisztaságtól le a lebujaok bünnel telített levegőjéig hosszú az út és iszonyatot kelt. Az elegáns varietében illúzió táncot járó elegáns félvilági hölgy még magas rangú leány, az spaces tanyán tivornyázó emberállathoz viszonyítva. A razzian összetereit horda a legvisszataszítóbb látvány, amit eddig mozgófényképen produkáltak. Egyáltalán egymást kergetik ezen a képen a meglepőbbnél meglepőbb jelenetek, erős drámai érzéssel beállított életképek, melyek hűségezen adják vissza a nagy orosz költő egész nagy koncepcióját. A mesés kép kedden kerül színre utoljára. Pénteken ismét Asta Nielsené az Uránia, a Szegény Zsazsa című drámában lép fel a nagy művésznő. 175

* Humoros slágerek az Apollóban. Az Apollószínház igazgatósága, amely minden igyekezetével arra törekszik, hogy a műsora változatos, érdekfeszítő, érdekesé tegye s ezzel a publikumnak élvezetes órákat szerezzen, a sok komoly társadalmi dráma és detektiv-képek után, a könnyebb műfajú képeket tűzte ki műsorára a humoros sláger ciklust rendez. Az Apolló igazgatósága természetesen ezuttal is elősorban a közönséget tekintette s az okból az egyes képeket úgy választotta ki, hogy azok mindegyike a maga egészében tökéletes alkotás s a legkiválóbb darabjai a modern kinematografiának. Amennyi ötlet, szellem, humor csak lehet és létezik, az mind megtalálható ezekben a képekben, történetekben, amelyek a közönségtetszését a legteltesebb mértékben meg fogják nyerni, amely bizonyára ki sem fog fogyni a kacagásból a sok sok ötletesen s fejtegetésre állított komikus jelenet látásra. Különösen nagy tetszést fog aratni a Szép kis házassági ajánlat című slágerkép, amelynek komikus jelenetei, ötletes meséje viharzó kacagást fognak előidézni. A humoros slágersorozatnak kedden lesz az első bemutató előadása az Apollóban. 177

* Gyermekelőadás az Apollóban. Csütörtökön, a hó 7 én délután félnégykor gyermekelőadás lesz az Apollóban, rendkívül érdekes műsorral.

Katonai affér a kapupénz miatt

(Kardjától megfosztott tüzérhadnagy)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvár, március 2

Temesvárott ma délbén, az Erzsébetvárosban ismét katonai affér játszódott le. A Kőfaludi-tér 2. szám alatt lakik Juhász Elemér husz éves vartüzér hadnagy, akitől Burghardt házmester ma kapupénzt követelt. A hadnagy a kérelmet nem teljesítette, mire a házmester visszakérte Juhásztól a kapukulcsot, amit azonban az nem volt hajlandó átadni. Hogy ezután mi történt közöttük, azt nem tudni. A hadnagy egyszerre kardot rántott és a házmestert akart rohanni. A házmester azonban nem volt rest, kicsavarva a hadnagy kezéből a kardot és magával vitte. Juhász Elemér tüzérhadnagy kis idő múlva 25 főből álló katonai készülettel jelent meg a ház előtt, tíz embert beküldött a házmester lakására, akik elvették a kardot, sőt még a házmestert is magukkal akarták vinni, amit azonban az időközben sok száma főre növekedett tömeg megakadályozott. Burghardt a hadnagy ellen feljelentést tett és a katonai hatóság megindította az eljárást.

Juhász Elemér ezzel szemben a következőképp adja elő az esetet:

— Szombaton este kapuzárás után jöttem haza és a nálam levő kulccsal ki akartam nyitni a ház kapuját, de nem tudtam, mert belülről a házmester a kulcslyukban hagyta a kulcsot. Ebből azt láttam, hogy a házmester beszélni akar velem, azért csengettem a kapun. A házmester nemsokára megjelent és kijelentette, hogy a háziúr nem hajlandó tovább nálam hagyni a kapukulcsot, azonban, ha fizetek havonként három-négy koronát, a kulcs tovább is nálam maradhat. En megegyeztem vele három koronára, mire beengedett és lefeküdtem. Délbén a házmester a tisztiszolgámmal beüzent, hogy fizessem meg a pénzt, mire visszauzentem neki, hogy jöjjön fel és megkaphatja. A házmester legnagyobb meglepetésemre a következőket ízente vissza:

— Ön sem nagyobb ur, mint én, jöjjön le hozzám!

— Én erre megmondtam neki a magam véleményét, hogy egy hadnaggyal talán mégsem lehet ily hangon beszélni és nem fizettem meg neki a kapupénzt és elmentem hasulról. Midőn haza jöttem, a kapun belépve rám rojtott, a kardomat kirántotta és midőn vissza akartam venni, egy bunkót ragadott és azzal fenyegetett meg. Én nem akartam szembeszállni a házmesterrel és ezért a rendőrkapitányságra és a tüzérlaktanyába telefonáltam. A laktanyából nemsokára megérkezett egy nyolc főből álló katonai készület, melyből négy embert visszaküldtem. Ezalatt két rendőr is érkezett, akik elvették a házmestertől a kardomat és bekisérték a rendőrségre, ahonnan azonban nemsokára szabadon bocsájtották. A rendőrségről hasajövet Burghardt házmester felbujtotta a ház előtt álló tömeget ellenem, én erre megparancsoltam a katonáknak, hogy vegyék őrisettükbe a házmestert. Én pedig elmentem és azonnal jelentést tettem az ezredparancsnoknak az esetről. A házmester ellen kard jogtalan elsajátítása, életveszélyes fenyegetés és zavargás miatt feljelentést tettem a rendőrségnél.

A hadnagy előadásával szemben a házmester azt vallja, hogy amint a hadnagy kiment

a kapun, szóváltásba keveredett vele, mire a hadnagy kardot rántott és az esetleges vérengzésnek elejét veendő, kicsarta kezéből a kardot.

A politikus lódoktor.

— Botrány a képviselőház folyósóján. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 4.

A képviselőház ma tovább vonaglott a technikai obstrukció szenvedelmében. Az ülés iránt egyrészt a szombati események, másrészt a miniszterelnök bécsi útja és audienciája miatt igen nagy érdeklődés mutatkozott. Egy heti távollét után ma a Kossuth-párt tagjai is nagy számmal jelentek meg a Házban. A kormány tagjai a miniszterelnök kivételével ugyancsak mind eljöttek.

Az obstruktorok a vitát ma is a jegyzőkönyv ellen indított ostrommal kezdték. Előbb azonban Návay Lajos elnök általános helyeslés közben nyilatkozatot tett, mellyel szombati eljárását; s véltén tévedését az általános izgalomra való hivatkozással mentette ki.

A jegyzőkönyv szövege és tartalma ellen indított vitát a legvártatósabb ügyek alatt elhúzták egész egy óráig. Közben persze újra és újra megbolygatták a szombaton történeteket s Jusch Gyula egyik felszólalásában újra hangzott, hogy Návay nem úgy kezelte a házszabályokat, amint megígérte. Az elnök ur megszegte az ígéretét, — mondotta Jusch.

Návay ezért a kijelentésért előbb rendutasította Jusch-t s mikor Jusch még egyszer megismételte a megjegyzését, az elnök a jobboldal tomboló tetszése s a Jusch párt zajos tiltakozása közben megvonta tőle a szót. Juschék erre zárt ülést kértek, amit az elnök el is rendelt.

Szünet közben érdekes jelenetek játszódtak le a jobboldali kereszfolyosón. Az obstruktorok parás tüntetést rendeztek Jusch mellett a szómegvonás ötletéből. Percekig tapsolták és éjjezték a veszt, mialatt a folyosó másik részéről, ahol a munkapárt csoportosult, többször gunyos füttyszó süvített bele a tüntetés szájába. Egyszerre aztán, mintha a földből történt volna elő, egy alacsony kis ember pattant Jusch elé s hangos dikcióba kezdett.

— A néptömegek millióinak megbizásából üdvözlöm a kegyelmes urat! — kiabálta a kis ember.

Első pillantban mindenki azt hitte, hogy valami szociálista-küldöncség jött a Házból.

Az idegen azonban így folytatta:

— Nem a pénzen megvásárolt többség képviseli az országot.

Ekkor a munkapárti képviselők csoportjában dühös méltatlankodás támadt. Egész sereg képviselő vette körül egy pillanat alatt a szónokló embert.

— Micsoda beszéd ez? Ki maga? Mit akar itt? Ki vele! Ki kell dobni! — kiabáltak harmancan is egyszerre s kifelé tuszkolták.

Az idegen tiltakozott!

— Jogom van itt megjelenni! — kiáltotta s egy igazolójegyet lobogtatott a kezében.

A munkapárti képviselők azonban nem hajlottak a tiltakozásra. Aki hozzáférhet, lökött egyet a magából kikelt férfin, Joanovics Sándor temesmegyei főispán pedig arcul ütötte. Kállay Tamás, Molnár Béla, Németh Károly, ifj. Erdély Sándor és Pekár Gyula ragadták meg őt a csoportban s a dúmkodás közben erősen megharapta a Kállay Tamás ujját. Az egyik terembiztos aztán kiragadta a csoportból a megtépzött embert s igazolásra a háznapgyi irodába vitte. Itt kiderült róla, hogy Szerdahelyi Henrik vidéki állatorvos az illető, aki kissé hóbortos embernek ismernek. A választások alkalmával Szerdahelyi új pártot alakított az emberismeret pártját. Ő maga is föllépett képviselőnek, de nagyon csekély számu szavazatot kapott. Különben Sággy Gyula kerületéből való és Sággytól kapta folyosóra szóló igazolójegyet is.

HIREK.

A Házból kitiltott főszerkesztő.

— Pályi Ede megkövette az elnököt. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 4.

A képviselőház szombati viharos ülésén Pályi Ede dr., a *Budapesti Napló* főszerkesztője tudvalevőleg átvette magát; az újságról karzaton az ülésterembe és a Jusch-pártot szidalmazva felrohant az elnöki emelvényre. Návay Lajos csak akkor utasította ki a Házból Pályit, amikor a magából kikelt szerkesztőt képviselők és újságrírók a folyosóra vették. Az elnök ülés után felszólította a parlamenti lap tudósítók szindikátusát, hogy ez ügyben tegyen jelentést. Schiller Henrik dr. és Lenkey Gusztáv szindikátusok vasárnap délelőtt megjelentek Návaynál és közölték, hogy Pályi bocsánatkérő nyilatkozatot küldött Rákosi Jenőnek. Azt mondja ebben, hogy végső idegizgalmak ellenállhatatlan hatása alatt cselekedett s azért ugrott az ülésterembe, hogy megvédje az elnököt. Tünteti sajtóját és bocsánatot kér egy a parlamentől, miut az elnökötől. A két szindikátus az egész sajtó nevében mély sajnálatát fejezte ki a történetek fölött.

Hosszabb táncoskozás indult meg, amelynek az lett az eredménye, hogy Angyal József háznagy levelet intézett a szindikátushoz, értesítésre adva, hogy Pályi Ede parlamenti látogatójegyének hatályát fölfüggesztette. Együttal kérte a szindikátust, hogy intézkedjék Pályi jegyének bevonása iránt. Návay Lajos ily értelemben előterjesztést tesz holnap a parlamentben.

A „küzdő ellenzék” ugyancsak erőlködik, hogy Pályi Ede nek mult szombati szereplését, az obstrukció céljaira kihasználja. A vitarendező bizottság már helyet juttatott az affőnek a taktikájában és Polónyi Géza fog előhozakodni vele a holnapi ülésen a napirend előtt.

— A trónörökös Brioni-szigetén. Bécsből jelentik: Ferenc Ferdinánd királyi herceg tegnap este családjával hosszabb tartózkodásra Brioniba utazott.

— Az egri érsek utódja. Budapestről jelentik: A király Szmeccsányi Lajos püspököt az egri érsek koadjutorává „cum iure successionis” kinevevete.

— Az orvostanár szerelmi tragédiája. Berlinből jelentik: Nagy feltűnést keltett ma dél előtt a berlini egyetem egyik leghíresebb orvostanárának öngyilkossága. Filipp dr. szemorvos gazdasszonyával együtt morfiummal megmérgezte magát. Reménytelen állapotban szállították be mindkettőt a kórházba, ahol az asszony újabb öngyilkosságot követett el, amennyiben az emeleti ablakból leugrott és szörjyethalt. Az öngyilkosságnak oka házasságtörési akadályok melyeket a tanár nem tudott leküzdeni.

— Feleséggyilkosság az utcán. Szegedről jelentik: Kocz István tisztviselő ma délután az utcán revolverrel fejbőlötte feleségét azután önmagára löött és rögtön meghalt. Kocz egy évvel ezelőtt nősült két hónapi házasság után azonban az asszony elhagyta férjét.

— Az Aradi Polgári Takarékpénztár részvéneinek opciója. Aradi közgazdasági körökben élénken tárgyalják most a Polgári Takarékpénztár új részvéneinek opció hullámozását. Amikor az új kibocsátás nyilvánosságra jutott, tizenöt korona volt a Polgári Takarékpénztár részvéneinek opciója. Azután felfűltté vált a pénzpiac, rosszabbodtak a kamatszabványok, a tőke felemelések a piac nagy megterhelésével jártak és az opció leessett tízre, néhány héttel ezelőtt pedig már hat koronáért is lehetett kapni. A jegyzési zárlat napja — március 10 — rohanosan közeledik és ez ma már megállított a Polgári papírjain. Ma már csak 15 koronáért lehetett opciót kapni és március 10 ig huez koronára szokik az elővételi ár, ami a pénzintézet kitűnő szilárdságának fényes bizonyítéka.

— Kitüntetett műépítész. Budapestről jelentik: A király Alpári Ignác műépítésznek a *Pro arte et litteris* díszjelményét adományozta.

— A szociálisták napja. Budapestről jelentik: Csécsény alatt vonat ki és tüntetett ma dél előtt a fővárosi és környékbéli munkásság az általános, egyenlő, tíkos választójog mellett. A szociálista pártvezetőség még sohasem tudott ekkora tömeget mozgósítani, mint ma, de nemcsak ezért volt hatalmas a tüntetés, hanem azért is, mert fogymezett volt s az órákig tartó felvonulás, valamint a népgyűlés idején nem történt rendzavarás. — A tüntető menet hosszú utonán még az üzleteket, kávéházakat és vendéglőket is bezárták egy-két órára, nem is annyira a szociálistákkal való együttérzéstől vezéreltetve, hanem a tüntetéssel gyakran együtt járó rombolástól való félelem miatt. A menet nagysága legpompásabban az Andrássy úton bontakozott ki, amelyen elejétől végig dél előtt tíz óráól délután egy óráig folyton előmozgott a tömeg. A milleniumi emlékműnél gyűlés volt, amely a választójog megvalósítását sürgető határozati javaslatot fogadott el. A rendőrségek nem voltak egyetlen közbelépésre sem. — A magyarországi szociáldemokrata-párt által mára hirdettet politikai általános sztrájkot Aradon is megtartották. A munkásság kora dél előtt szervezeti helyiségekben gyülekezett össze, s ahonnan a Boros Béni-térre vonultak, ahonnan menetté alakulva a Tökölly tere mentek át. A tüntető felvonulásban 4-5000 munkás vett részt. A Tökölly-téren népgyűlést tartottak és azon a választói reform megvalósítását sürgették. Rendzavarás nem történt.

— Házasság. Lówy Simul békéscsabai tekintélyes polgár fia, Loránt Artur dr. s hónap 10-én tartja esküdjét Budapesten Litkei Gábor bájos leányával, Litkei Rózsikával.

Buda Imre kir. ügyészégi kezelő tisztviselő ma házasságot kötött Szoszenka Karolin ügyészégi tisztviselővel.

— Eladott aradi házak. Diamant Ferenc műszerész megvette Mayer Miksától a Dák Ferenc utca 7. számú házat 75.000 koronáért. — Gazdát cserélt a Bathány utcai Weilerház is, amelyet eddigi tulajdonosától, Weiler Rezső magánosától 58.000 korona vételárért Funkelstein József vásárolt meg.

— Az angol szénbányászsztrájk. Londonból jelentik: A sztrájk hatása a fővárosban alig érezhető. Holnaptól kezdve a vasuti forgalmat korlátozzák. Egy londoni pályaudvar és tizenegy külvárosi állomást teljesen el fogják zárni. Longmoreban készen áll egy százada a vasuti ezrednek, hogy a vasutvonalak üzemenek ellátását átvegye, amelyeket esetleg csapatállásra fognak fölhasználni. Eddig nem történt jelentékenyebb incidens. A munkásoknak a számát, akiket a sztrájk más iparágakban fosztott meg a munkájuktól, százezernél többre becsülik.

Tetra higénikus csecsemő kelegye

főelarusító helye (legolcsóbb gyári árak!)

Bársony Andor

harisnya-, kötött és szövött-
áru üzletében kaphatók 5961

Arad, Szabadság-tér 17. sz. Telefon 642. sz.

— Aradi szobafestők bérmozgalma A tavaly lezajlott szobafestő sztrájk után csak ideiglenes béke keletkezett a mesterek és munkások között. A szobafestők most újabb memorandumban írták körül követeléseiket, melyeket a mesterek azonban nem fogadtak el. Hölnap délelőtt lesz az iparhatóság előtt a békeltetési tárgyalás.

— Automobil-katasztrófa. Párisból táviratozzák, hogy Fontainebleau mellett egy erdőben egy automobil belezuhan az országút mellett haladó árokba és maga alá temette hét utasát. A motor fölrobbant. Egy Janvier nevű hölgynek csak a szénáé égett holttestét tudták a romok alól kihuzni. A többi hat utas súlyos sebesüléseket szenvedett.

— Pályázat kiházasító jutalékokra. Az aradi izraelita közhasznosító egyesület hirdet a f. évi áprilishavi szétosztásra kerülő Hirsch Mózes és Deutsch Ignác alapok kamataiból létesített kiházasítási jutalékokra. Ugyanakkor kérdinek szétosztásra az egyesület rendelkezésére álló egyéb kiházasító hozományok. Felhívotnak mindazok, kik ezen pályázatban részt ohajtanak venni, hogy kérvényüket az alapszabályokban megjelölt melékielőkkel együtt legkésőbb f. évi március hó 31 ig Kohn S. N. elnöknek Bathányi-utca 30. nyújtsák be. Az elnökség.

— Betörés. Az elmúlt éjszaka, az aradi görög keleti román egyházmegye házában levő könyvkereskedésnek az udvarra nyíló ablakán át ismeretlen tettesek behatoltak az üzletelésébe és onnan a pénztárból 720 korona készpénzt loptak el. A tittásokat a rendőrség valószínűleg rövid időn belül kézre fogja keríteni, mert a nyomosás eddigi adatai szerint feltételezhető, hogy a betörés elkövetői azok voltak, akiket a rendőrség ezzel meggyanúsít.

— Leánykereskedéssel megvádolt ország. Az a buzgó leánykereskedés, amely hungarokat szállít külföldre, azt a látszatot kelti a gyanakvó külföldiek előtt, hogy egész Magyarország veszedelmes leánykereskedő fészek, ahová nem tanácsos fiatal leányokat küldeni. Erre vall az a tanúságos eset, amely a budapesti jónévű Mária Dorottya egyesülettel történt. Az egyesület, amely kizárólag előkelő úri családok részére közveit képzett nevelőnőket és bonnekokat, a genfi „Nemzetközi szövetség fiatal leányok elhelyezésére” című egyesületet megkereste, hogy küldjenek egy fiatal svájci francia bonnet, akit egy alföldi város polgármesterénél helyezne el a Mária Dorottya egyesület. A genfi egyesület kurtán furosán választott egy nyílt levelező-lapon és kijelentette, hogy Magyarországra nem küldenek fiatal leányokat, mert itt erkölestelen életre csábítják és kényszerítik azokat. A Mária Dorottya egyesület most a miniszterelnök segítségével szeretné a kissé bormirt genfi „Nemzetközi szövetséget” fölvilágosítani tévedéséről és arról, hogysem még csupán moró leánykereskedőből is hivatásos csábítóból áll Magyarország.

— Köszönetnyilvánítás. Az izr. népkönyvha javára a következő adományok érkeztek be: Hegedüs Lászlóné, Kuttu Gyuláné, Kovács Jakabné és dr. Steinitzer Pálné 10-10 koronát adományozott. Ezen ne nesszívü adományokért ez un mond benső köszönetet az elnökség.

— Szerűskert bérbeadása. A város Jeka Sebőnek és társainak öt holdat hasított ki szerűskert céljaira és holdankint 36 koronáért adta bérbe. A miniszter megemmesitette ezt a határozatot és nyilvános árlejtést rendelt el. A gazdasági ezék ma tartotta meg az árverést és az előbbi bérlok ma 53 koronát adtak a szerűskert holdjáiért.

— Menyasszonyi kelegyek és alkalmi ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása Fischer Mór Arad, üveg, porcellán, lámpa- és diasműtáru kereskedése Andrassy tér 20. Városi és megyei telefon 568

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 4-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Szabák György szűcsmesternek Vilma nevé leánya. Balog József rendőrnök József nevé fia. Szömörkényi Résző mérnöknek Karoly nevé fia. Tripa János törv. irnoknak Anna nevé leánya. Fericsán Simon kisbirtokosnak Demeter nevé fia. — Boros József asztalosnak József nevé fia. Szegedi Béla máv. értesítőnek Béla nevé fia. Barb Miklós váltóórnek Miklós nevé fia. Maghalt: Vig Kálnán 2 éves fia, Dima Miklós 16 hónapos fia. Nedelkó Jakab 85 éves szegkovács. Kartiosán László 55 éves kisbirtokos. Szántay Sándor 94 éves magánzó. Szekeres Lajos 14 éves fia. Klung Anna 13 hónapos leány. Pask Demeter 45 éves napszámos. Házasságot kötött: Nisab Karoly technikai rajzoló Csanka Máriával. Kardos Ferenc színész Klanovite Máriával. Krecsan Janos napszámos Hajka Hajnalkával. Kolarov János fuvaros Dreosin Perazidával. Merchulik Ferenc asztalosmester Márton Rózáliával.

— Kitűnő cigányhangverseny. Káló Giza többszörösen kitüntetett erdélyi cigányprimás, ki elsőrandú zenetárával néhány nap óta a „Vadászkürt” sörcearnokban általános tetszés mellett játszik, még rövid ideig hangversenyez szabad bemenettel. — Ajánljuk a szórakozó közönségnek, ki művészi cigányzenét szeret élvezni, hogy ez alkalmat el ne szalassza. 1886

— Elite és Revue Parisienne párisi divatlap tavaszi és nyári szava szines képekkel és magyar szöveggel, kapható Juhász és Társa modern könyvesházában Andrassy-tér 16. sz.

— Lettár után, tulzsfölt raktár miatt női kézi bőr, selyem és bársony táskák, szivar, cigaretta vizit és apró pénz tárcák utazó bőröndök és mindennemű bőrárak mélyen leszállított árban lesznek eladva Hegedüs Gyula kereskedésében, Arad, Andrassy-tér 15. 988

— Csak Mauthner féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 6881

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz J. és Fia Weitzer János utcában egyesített könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 6071

— Egész könyvtárakat és hangjegyeket vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 4871

— Tavaszi divatlapok Kerpelnél. 4871

Életkedve és életereje csak annak lehet, kinek ugy teste, mint idegei egészségesegek. Ki testét ruganyossá és munkabíróvá akarja tenni, valamint

idegeit erősíteni,

nem talál jobb szert mint a közismert, méz- és nátron hipofoszfitek hozzáadásával készült Scott-féle Emulsió-t, melynek világhire 35 év óta különösen gyengésegnél és kimerültségnél mindinkább emelkedik. Ez azzal magyarázható, hogy a Scott-féle Emulsió készítésénél és összetételénél kizárólag a legjobb nyersanyagokat használják.

A Scott-féle Emulsió készítésénél és összetételénél kizárólag a legjobb nyersanyagokat használják.

Bevásárlásnál kifejezetten

SCOTT-féle EMULSIÓ-t

kérjük. A Scott-féle eljárás már 35 éves és garancia ugy a jóság, mint hatás tekintetében. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógytárban kapható.

SPORT.

+ Az első bajnoki footballmatch. Nagy közönség nézte végig vasárnap délután a tavaszi szezon első bajnoki mérkőzését, amelyet az AAK. a szabadtéri Bácska ellen játszott. A mérkőzés kezdettől fogva izgalmas volt, de értékén sokat rontott a csapatok összjátékán érezhető tréninghiány és a bíraskodó Koltai János elfogultsága, aki három, ténylegesen és szabályosan a Bácska hálójába juttatott goalt nem ítelt meg különféle kifogásokkal és általában lanyhán kisérte a játék menetét. Az első felidőben a két csapat egyezrangú ellenfélnek látszott, de az aradiak támadása a kapu előtt ingadozóvá vált és eredménytelen maradt, míg a Bácska gyors balszéleje révén egy goalt tudott szerezni. A pár perccel utóbb történt kiegyenlítést már a bíró nem ítélte meg és így csak a második felidőben tudta az AAK. a goalt visszaadni. Szédítő gyors tempóban támadott ezután az AAK. és Eisenmagen éles lövése a vezető goalhoz juttatta volna az aradi csapatot, ha nem Koltai a bíró. Ugyanilyen sorra jutott még egy AAK. goal. Ekkor az érthetetlen ítélkezésektől visszavetű aradi csapatot sikerült a bírónak megveretni és a Bácska 3 : 1 arányban győzött.

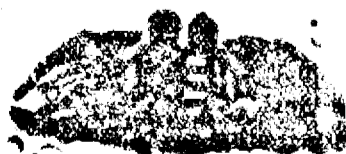
EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívó. Az Első aradi betegséggyógyító és tevékenégi egyesület saját helyiségében folyó évi március hó 10 én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyre az egyesület tiszteletbeli, pártoló és rendes tagjait eseten is tisztelettel meghívja Kohn S. N. elnök.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

301

Elősmert legjobb minőségű áruk. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

Varga Kálmán

női divatterme, Aczél Péter-utca 2.

Párisi és Londoni szövet-
ujdonságai megérkeztek.
A hölgyközönség szíves
figyelmébe ajánlom. 991

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A Victoria közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 4

Vasárnap délelőtt 10 óraker tartotta meg rendez évi közgyűlését a Victoria takarékpénztár és hitelintézet r-t., amelyen a részvényesek nagy számban jelentek meg. A 25 éves intézet az elmúlt évben is elismerésre méltó eredményt produkált: az összes üzletágak gyönyörű fejlődést mutattak, s a tiszta nyereség is lényegesen emelkedett. E kiváló eredmény az igazgatónak, de különösen Oacu Miklós vezérigazgatónak és Raicu Sebő h. vezérigazgatónak köszönhető, akik fáradhatatlan munkássággal, nagy agilitással, széles látókörű tudással munkálkodtak közre az intézetnek mindnagyobbá tételén, felvirágoztatásán.

A közgyűlés lefolyása a következő volt:

A közgyűlést Ciorogariu Román igazgatósági alelnök nyitotta meg, meleg szavakkal üdvözölte a részvényeseket. Megnyitó beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy az intézet 25 éve áll fenn s röviden vázolta azt a nagy eredményt, amelyet a Victoria a negyedszázad alatt produkált. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg a már elhunyt 10 alapító tgról s méltatta a 3 életben levő alapítót, akiknek egyike Oacu Miklós vezérigazgató, soha meg nem szűnő érdemeit, s külön díszserezzel illette Raicu Sebő h. vezérigazgató nagy munkásságát. Sajnálkozással említette fel, hogy az intézet elnöke, Velics Mihály betegsége miatt akadályozva van a megjelenésben.

Ezután Raicu Sebő h. vezérigazgató felolvasta a megjelentek névsorát, s konstataulta, hogy a közgyűlésen 130 részvényes jelent meg 4600 részvény birtokában, melyek 1400 szavazatot képviselnek.

Raicu h. vezérigazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését, amelyből a következőket közöljük:

Mindenek előtt örömmel jelentjük, hogy az 1911. évi március 19-én tartott közgyűlésünkön elhatározott IV. részvénykiadásunk és ezzel kapcsolatban a borosjenői „Lunca” takarékpénztárnak intézetünkkel történt fuziója, az Önök által jóváhagyott tervezet értelmében sikerült és az 1911. év folyamán teljesen befejeztetett. Ezen műveletek által intézetünk alapítókéje 2.500.000 koronára, rendkívüli tartalékalapunk pedig 776.000 koronára emelkedett, miáltal tartalékalapjaink az ideai dotációval együtt meghaladják a két millió koronát, s így saját tőkéink ma több mint négy és fél-millió koronát tesznek ki. Jelentjük továbbá, hogy a Lunca takarékpénztár helyett 1912. január 1-én egy új fiókot létesítettünk Borosjenőn, s egyuttal egy külön egyeség értelmében beolvastottuk a Gyulavidéki takarékpénztár ottani fiókját, — mely fiókunkat egy új, ezen célra, 58 ezer koronáért vett, s a lőszeg központján fekvő saját házban helyeztük el. A múlt évben összes üzletágaink eddig még el nem ért arányokat ültöttek és nem várt mértékben fejlődtek: így kiemelhetjük főbb számláink közül váltótárcáknak több mint 4 millió koronával való emelkedését 18 és fél millió koronára, továbbá betétállományunknak több mint 2 millió koronával szaporodását 14 millió koronára. — Ugyanily

arányban fejlődtek kiemelt és világosi fiókjaink üzletei is, s biztosan reméljük, hogy a jövő évben ép így fog borosjenői fiókunk is megismosodni.

Az intézet összforgalma 380 millió korona volt, s a tiszta nyereség pedig a tavalyi 230.000 koronával szemben 282.079 korona 14 fillért tesz ki, melynek felosztására vonatkozó javaslatunk a következő: a tartalékalap 44.415 korona 83 fillérrel, a nyugdíjalap 26.900 koronával dotáltasák, jótékony célra pedig 18.000 korona fordítások; s a fennmaradó összegből az 1911. évre is részvényenkint 20 korona osztalék fizetessé.

Ügyleteink ezen hatalmas fejlődését látva, s újból tapasztalva, hogy intézetünk mai irodahelyiségei nem megfelelők és teljesen elégtelenek összes bankügyleteink lebonyolítására, — s az 1906 évi közgyűlésünk határozatára támaszkodva, van szerencsénk jelenteni, hogy az igazgatóság a felügyelő bizottsággal tanácskozva, hosszas tanulmányozás után elhatározta, hogy még ez év folyamán az udvarban/mindkét háznak hosszában, egy új épületet emeltesen, csupán a hivatali helyiségek részére.

A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangú lelkesedéssel elfogadta, s az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak az 1911. évre a felmentvényt megadta; egyben az év közben elhunyt Fejér György és Maron Miklós felügyelő-bizottsági tagok emlékeit jegyzőkönyvben örökítette meg.

Ezután a közgyűlés Ciorogariu Román és Demian Aurél dr. t., akiknek mandátuma lejárt, igazgatósági tagokul 4 évi időtartamra újból megválasztotta, míg a megüresedett felügyelő-bizottsági tag-ágokat Vessa György dr. és Givulescu Prokop részvényesekkel töltötte be.

Végül Stefanu Janu szólalt fel s lelkes szavakkal emlékezett meg arról a nagy és eredményes munkáról, melyet az intézet produkált, s az igazgatóságnak, felügyelő-bizottságnak és a tisztviselői karnak felelősségteljes, fáradtságos munkájának lelkiismeretes teljesítéséért jegyzőkönyvi köszönetet és elismerést indítványoz, amit a közgyűlés egyhangulag, lelkes éljenzések között fogad el.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

— Bikavásár Aradon Március hó 14-én tartja meg az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Aradon, a honvédeuszár laktanya barak istállóiban a tavaszi tenyészbika vásárt. A vásár igen érdekes lesz, mert az ország legjobb tenyészeteiből: szebbnél-szebb nyugati Bernsimentháli jellegű bika van mintegy 200 darab bejelentve. Felhívjuk a vásárló közönség figyelmét az aradi tenyész bikavásárra, hol bő alkalma nyílik szükségleteinek kielégítésére. Katalógust a hozzá fordulónak készséggel küld az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület.

— Előadás a vasuti tarifareformról. Vasárnap délelőtt 11 óraker tartotta meg Hady Antal Aosev. főellenőr az aradi Kereskedelmi és Iparkamara felkérése folytán előadását a vasuti tarifareformról. A felolvasó ülést Ottenberg Tivadar kamarai elnök nyitotta meg, aki beszédében különösen kiemelte az előadás aktuális voltát, amennyiben az új államvasuti tarifák

néhány nappal ezelőtt, t. i. március elsőjén léptek életbe. Hady Antal mindvégig érdekes, rendkívül tanulságos felolvasásában mindenekelőtt foglalkozott az államvasutak kedvezőtlen pénzügyi viszonyaival, majd bizonyította, hogy a legutóbbi tarifaszámolásból befolyó jövedelem e kedvezőtlen viszonyok javulását nem hozhatta meg. Részletesen, aradi vonatkozó példákkal ismertette azután az új tarifareformot, amelyből kitűnt, hogy a kereskedelmet és ipart a reform csak igen kevésbé terhelte meg. Az előadást a jelenlévő szép számu közönség lelkesen megtapsolta. A kamara és a hallgatóságának nevében Ottenberg elnök mondott az előadónak értékes előadásáért köszönetet.

Budapesti Áru- és Értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 4

Közszár.

Kínálai korlátolt, vételredev gyenge. 5 ezer mm. változatlan.

Hataléridő.

	Déll vársal	2 évi vársal
Buza 1912. április	11 78 - 11 79	11 76 - 11 77
Buza 1912. májusra	11 69 - 11 70	11 68 - 11 69
Buza 1912. októberre	10 88 - 10 89	10 88 - 10 89
Rozs 1912. áprilisra	10 36 - 10 37	10 31 - 10 32
Rozs 1912. októberre	9 03 - 9 09	9 03 - 9 09
Magyar 1912. májusra	8 73 - 8 74	8 73 - 8 74
Zab 1912. áprilisra	9 95 - 9 96	9 95 - 9 97
Zab 1912. októberre	8 23 - 8 29	8 27 - 8 28

az ázak 50 kilónként számolva.

Budapesti Értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Március 4 —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	---	---	109.90
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	---	---	89 70
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₁₀₀	---	---	78 10
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	---	---	80 50
Horvát-enzlaven földteherm. kötvény	---	---	92.25
Magyar nyereséményszorjegy kölcsön	---	---	213.—
Tiszassab. és szegedi sorjegy kölcsön	---	---	149 —
Osztrák járadék papírban	---	---	89 80
Osztrák járadék esztbe	---	---	82 60
Osztrák járadék aranyban	---	---	114 —
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	---	---	8.80
1880. évi osztrák államsorjegy	---	---	159. —
Osztrák-magyar bankrésvény	---	---	19.75
Magyar hitelbank-résvény	---	---	865 25
Osztrák hitelintézeti résvény	---	---	654.—

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosztárnokának hivatalos árjegysége.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. március 4.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	---	---	10 80 - 10 85
77	---	---	10 85 - 10 90
78	---	---	11 00 - 11 10
79	---	---	11 10 - 11 20

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	---	---	10 70 - 10 75
Rozs	---	---	9 30 - 9 35
Arpa	---	---	9 10 - 9 20
Zab	---	---	9 10 - 9 15
Fengerli	---	---	8 50 - 8 55

Tavaszi ujdonságok

C Z I P Ő

különlegességekben
már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban, 941

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad—Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Kőbányai sertésplac.

- Márc. 4 -

Március 2. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 150—152 fillér. Fiala közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 154—156 fillérig.

Sertéselészetszám: 1912. évi február hó 29. napján volt készlet 21490 drb. — 1912. március hó 1-én felhajtott 211 drb. — 1912. március 1-én elszállított 195 drb. — 1912. márc. 2. napjára maradt készletben 21506 drb.

A bizott sertésüzlet irányzata: tartott.

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ

Kedden, 1912. március hó 5-én

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Adorée Via Villany

világhírű táncművész nő felléptével. I. Babyloni kértánc. Apistánc. A bachanenső tánc. II. Az üldözött leány tánc. Táncvariációk fátyollal. Táncok képek szalagjátékkal.

Iglói diákok.

Diáksiet dalokkal. 4 felvonásban. Irtó és zenéjét szerző: Farkas Imre. Karnagy Tilger Arpád. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Petki János	Ladiszlav J.	Holeczy	Huszár K.
Pali fia	Dr. Beregi S.	Az igazgató	Csáki F.
Ti csak Tódor.	Polgár S.	Kuédolka Tóni	Vass Jenő.
Evike. leánya	Neog. ády D.	Szidor Akos	Delli Lajos.
Stiaasznijt	Cseh Ferenc.	Simák Gergely	Várnay L.
Kostrápszky	Kulesár L.	Odrobina	Gyöző A.

Kedzés este 8 órakor.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma kedden, 1912. március 5-én:

1. Beképzelt mstróz. Humoros. — 2. Nulpe bácsi nnokájával sétál. Humoros. — 3. Robinet légghajós. Humoros. — 4. A feltámadás Tolztoj Leó híres regénye után készült el. Szenzációs 2500 méter. Sláger kép.

Előadások d. u. 1/6 órától kezdve este 11 óráig. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. — Az előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma kedden, 1912. március 5-én:

Humoros slágerek.

1. Kikebuvoh vasárnapi kirándulása. Komikus. — 2. Csak semmi anyós. Vigjáték. — 3. Willy bo szuja. Nevetelő. — 4. A mai kor hőse. Kacagató. — 5. Szép kis házassági ajánlat. Vigjáték. Sláger kép. — 6. Frici a nagy hallgató. Kacagató.

NYILTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Varga Imre temetőrendező intézetnél Sebes Béla urnak elhunyt férjem, illetve apánk temetése körül tanusító szives figyelemért és előzékenységeért hála-köszönetet mondunk. 1985

Klinger család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátoknak, ismerősök és jóakaratúknak, kik fele tétlen férjem és illetőleg jó apánk elhunyt alkalmából megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni szivesek voltak, őssinte köszönetünket nyilvánítjuk.

Klinger család.

**GYÖRGY MENYHÉRT
ÉS TÁRSA ::**

Elegáns SZABOTT AR!
Angol raglánok,
Selyem köpenyek,
Posztó-felöltők, TELEFON 855.
Leányka-kabátok,
Gyermek-kabátok,
Angol costumeok,
Trotteur costumeok, 1123
Leányka-costumeok,
Divat aljak. SAJÁT MŰHELY!

Arad, Andrassy-tér 8. szám.
A Minorita-templommal szemben.

Tessék

a „Kalap Bazár”

Arad, Deák Ferencz-utcza 8. sz.

kirakatait megtekinteni,
hol eredeti párisi női kalap-
modellek vannak kiállítva.

Női divatterem- megnyitás!!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy-
közönségnek szives tudomására adni, hogy
Kiss Ernő-utca 1. szám alatt (dr. Fényes-ház)
egy a mai kor igényeinek minden ízletét kielégítő

női ruha-divattermet nyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség szives bizalmát, vagyok kitünő tiszteltetek

GELLÉR MIKLÓSNÉ
női szabó, Arad, Kiss Ernő utca 1. szám.

Lapoztató:		Távíróhivatal:		Továbbította:	
hivatali	hóénap	óra	perc	napozat	vezeték
52	12	6	54	ARAD 1.	
Vezeték száma:		Hivatásos megjelölés:		Hó és nap	
21				óra	
Feltétel: RONAI		Hivatásos megjelölés:		perc	
				napozat	
Távíró	feladó hivatal	penztári szám	szó	jegy	díjazó
osztály	PARIS 12	8976 48	69		

TÁVIRAT.

SCHWARTZBERGER MANÓ NŐI FEL-
ÖLTŐ ÉS KALAPÁRUHÁZ
ARAD, VÖRÖSMARTY-UTCA 3

912. FEBR. 24 É. 8 20
A kézbesítőnek kintalatt
A kézbesítő-osztály helyettesítőjének
magyarázat

1912. I. negy. 500 k. m. 20.000 wmb. 1 lrv. 4 kb. 2) 1/2 pap. Arad nyoma Rézvényváros.

BEVÁSÁRLÁSI UTAM FÉNYES SIKERREL JÁRT, AMENNYIBEN A LEG-
ELEGÁNSABB TAVASZI FELÖLTŐ UJDONSÁGOK, SELYEM KÖPENYEK,
ANGOL RAGLANOK ÉS KOSZTÜMÖKÖN KIVUL UJ CIKKÉNT A LEGREMEKEBB
NŐI KALAP MODELLEKET

IGEN JUTÁNYOSAN SZEREZTEM BE,

AZ ÖSSZES ÁRUT UTNAK INDITOTTAM, GONDOSKODJANAK VEVŐIM
MIELŐBBI ÉRTESÍTÉSÉRŐL SCHWARTZBERGER MANÓ

Magyar Király szálloda és vendéglő

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni

vendéglőm és szállodámra,

hol tisztán kezelt hegyi borokkal, izletes meleg
és hideg ételekkel szolgálhatok az igen tisztelt
közönségnek. Figyelmes kiszolgálás.

JUTÁNYOS ÁRAK. TISZTA VENDÉGSZOBÁK.

Magamat a nagyérdemű közönség becses párt-
fogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel

Porczán Lajos vendéglős.

1018—912 pmsz.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a törvény-
hatósági bizottságnak határozata
folytán a fogyasztási adóhivatal f.
évi március hó 7-étől kezdve a vá-
rosi árvaház (Kiss Ernő-utca) föld-
szirti helyiségében működik.

Ezen naptól kezdve mindennemű
fogyasztási adó és pótdó bárca, vá-
gőhídi bárca, homok és föld bárca
ott váltandó és az érte járó díj ott
fizetendő.

Arad, 1912. március hó 1-én.

Varjassy,
polgármester.

4348—912.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az Er-
délyi Szász Gazdasági Egyesület
gróf Serényi Béla földművelésügyi
minister ur 5 nagyméltósága véd-
nöksége alatt a ministerium anyagi
támogatása mellett folyó évi má-
jus hó 16, 17 és 18-án Brassóban
országos állatkiállítást rendez.

Közelebbi felvilágosítást nyújt
az e jelen szám alatt irattárunkban
fekvő leiratok, melyek a hivatalos-
órákon belül bárki által betekint-
hetők.

Arad, 1912. évi február hó 23.

A városi tanács.

Mesés szép lesz az a hölgy
aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arc bőrt vakító fehérre vará-
zolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot
egy csapásra.

841

Ara egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszerésztárában **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó
köhögés és rekedtség elleni szer a
Tussinál cukorka, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a **Tussinál tea**
á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél
fogva bárki legszívesebben veszi be.

Sztanity György

655 építési vállalkozó és kövezőmester
ARAD, Kelemen-tér 6. szám.

Elvállal és készít mindennemű

kövezési, utépitési, csatornázási

és ezekkel kapcsolatos munkákat bárhol, a legolcsóbb áron, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Költségvetések díjtalanok.

2544—1911.

Arverési hirdetmény.

Zimándköz község alólírott előjárósága közhírré teszi, hogy a község közlakosságának tulajdonát képező 1241 kat. hold 1511 □-ól szántó, legelő, rét és szőlő művelés alatt álló területen gyakorlandó

vadászati jog

1912. évi március hó 19-én, d. e. 10 órakor Zimándköz község-házánál nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár évi 150 korona. A bérleti idő tartalma 4 év. Bánatpénzül a kikiáltási ár az árverés megkezdése előtt az előjáróságnál leteendő.

Az árverési egyéb feltételek a fakerti körjegyzői hivatalban tudhatók meg, kívánatra írásban is közöltetnek.

Községi Előjáróság.

Zimándköz, 1912. február hó 26-án.

Bernáth Ferenc,
körjegyző.

Tompos János,
bíró.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treuille,
Arnoldson Sigrid,
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petráss Sári,
Fedák Sári,
Berky Lilli stb.

mind, mind az egész ország hölgyközönsége osakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krémet használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár: 5093

Dr. BIRÓ gyógytára, KOLOZSVÁR.

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

HA lakása van kiadó, vagy azt keres, az Aradi Közlöny apróhirdetése között hirdesse azt, az eredmény biztos.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

6681

**NE FOGADJON EL
MÁ-Á-ÁST!**

**CSAK ÓRIÁS
FEDÁK-
CIPŐKRÉM**
30 FILLÉRÉRT

Új asztalos műhely!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Araden, Wesselényi-utca 1. szám** alatt épület- és bútorasztalos műhelyt nyitottam. Elvállalok: épület, bútor, portale és boltberendezéseket a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern kivitelben jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem

Papp János épület- és bútorasztalos
Arad, Wesselényi-utca 1. szám.

PALMA
kaucsuk-cipősarok

hygienikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége

Bem szolgáltat minden nap egy-
ket beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 3 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: Jászai (II. sz. H.
Kiadóhivatali telefon: 555. sz.
Bem szolgáltatás: 557. sz.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban, vidéki az apró hirdetések posta útonvalyon történnek — a színesekkel a színes szíre — vagy levélküldésben. Tudatosított a hirdető annak mindenkor köteles. Levélbeli megkötéséről, (a jellegre levélzet kivételével) felvételért a kiadóhivatal, az esetben, választékul eszélendő. Az apróhirdetéseket díja a színesekkel szemben másfélszeres mértékű. Minden nap 4 fillér, vastagabb betűkkel 3 fillér. A legkisebb hirdetés 30 fillér. A vastagabb betűkkel kiváltanak a kiadóhivatalba érkezéssel jelszóra. Az apró hirdetések eljára színesekkel. A hirdetés a kiadóhivatalban eljára színesekkel megköthetnek. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

Melyeket valamely jelige alatt kérésnek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert írották semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül eljárnak el nem vizs., a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

„Ibolya 21.“

jelige postrestante levele van. 1387

„Tavasiz“

jeligére levél ment a főpostára. 1869

L. 33.

Öszinte részvétellel! Ez nem indok, nem nyugszom belé, könyörgöm irjon Verseny-utcaiba és kérek teljes címet, írni akarok. Kézcsókkal. 1361

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Weiss kézfínomítója. III-711

OKTATÁS.

Középiskolai

magántanulókat, ugyszintén gyenge tanulókat correpetálásra, esetleg benlakással, felelősséggel elvállal. Izr. fiuinternátus Arad, Chorin Aron-utca 1. sz. 1145

Ha hull a haja,

használgon magyar haj-perolint Vojtek és Weisztól. III-711

Gyakorló és vitagyorsírási tanfolyam.

Március hó 1 én gyakorló és vitagyorsírási esti tanfolyam vette kezdetét. Azok részére, akik gyorsírási tudásukat tökélesíteni akarják. Mérsékelt tandíjak. Ziffer Sándor Józseffőherceg-ut 7. I. em. 4904

Ha megfázott

de orvosságot, de egy csésze Vojtek és Weiss féle teát igyék. III-711

ALKALMAZÁST KERES.

Nincs állása?

Álláshoz jut,

ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Állami tisztviselő

délutáni órákra foglalkozást keres. Cim a kiadóba. 1363

Házmesternek ajánkozik

gyermektelen pár a férfi vízvezeték szerelésben szakképes. Nagyobb uri házhoz, március 15-re, vagy apr. 1-re. 1364

ALKALMAZÁST NYER.

Egy millió ember 6921

minden vidékről és bármily állásban 25-50 korona heti kereset mellett, fáradság nélküli foglalkozáshoz juthat. Nem sorsjegy, nem biztosítás. Küldje mindenkori azonnal címét L. Schaechter cégnek, Wien XVI.2. Postamt 104.

Könyvelésben

jártas leány felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1356

Két ügyes

tanuló leányt kalapdivattermem részére azonnal felvesznek Lovasy Adél, Deák Ferenc-utca, Fehér Kereszt épület. 1370

Egy szépírású

gyakornok és egy gépirónó március hó 15 re felvétetik. Cim a kiadóhivatalba. 1381

Szabó munkás

állandó munkára felvétetik, ki az egyenruhához is ért. Hetessy István, Nagyvárad-ut 10. 1382

Egy dívatár

segéd felvétetik azonnali belépésre Németh István, Andrássy-tér 20. 1383

KIADÓ LAKÁS.

Boros Béni-tér 20. számú

bérházban az I-ső emeleten egy 3 szobás lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiséggel azonnala, a II-ik emeleten egy 3 szobás erkélyes lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel május 1-re, azonkívül 3 üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebb értesítést Laendler Aladár gőzfűrésznék irodája nyujt. 1093

Lakás kiadó.

Sarkad Választó-utca 19. a) szám alatt kétszobás utcai lakások fürdőszobával és egy 1 szobás udvari lakás május hó 1-re kiadók. Megtekinthetők a helyszínen, vagy Kápolna-utca 6-6a) szám alatt Fábán József építész irodájában terv szerint, bővebbet ugyanott. 1203

Egy kétszobás

földszinti modern, új garcon lakás előszoba, fürdő- és legényszobával május 1-re kiadó. Bővebbet Dürr Gusztáv fűszerkereskedésében. 1254

Batthyány-u. 31. sz.

házban egy négyszobás utcai lakás, fürdőszobával, villany világítással, május 1-től kiadó. 1173

Egy 2 szobás

utcai lakás mellékhelyiségekkel, havi 24 kor. kiadó. Demeter-utca 111a. szám. 1275

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és Weiss biztos szereivel érhető el. III-711

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ha venni, vagy eladni akar

— eredményt úgy ér el hamar,
ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Tökmag

és tökmagolaj kisebb-nagyobb mennyiségben kapható Bontzos Lajos olaj-malomtulajdonosnál Nagyszalonta. 471

Párisi divatalbum

a legjobb 770 tavaszi színes model képpel 2.- kor.-ért kapható Pichler Sándor könyv és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. 2551

Vaníli

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaníliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészta készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használják. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

1 koca dísznő

7 malaccal eladó. Illés-u. 86c. 1360

Egy jókarban

lévő zongora eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1363

Az Első aradi 112000 kötetből

álló kölcsönkönyvtár számos újdonságot magyar, német, francia és angol nyelvben tartalmaz. Minden folyóirat, divatlap, Tolnai világlapja összes kedvezményel mindig raktáron. Krausz Paulin könyv- és papirkereskedésében, színházépület. Telefon 511. 4481

Három darab

festőművész által készített olajfestmény kerettel, jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1276

Törpe és magastörzű

gyümölcsfák, ugymint körte, alma, szilva, ringló, cseresznye, megy, őszibarack, kajszinbarack, naspolya, édes gesztenye, birsalma, som, mandula, dió, ribizli, pöszméte, málna, stb. Kaphatók a városi kertészetben. 1296

6000 akó donga eladó

1-től egész 20 akóig, megtekinthető a repzégi állomáson. Bővebbet Loosz Antalnál Világoson vagy Stöklein Károlynál Muszkán. 1384

Divatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben dobozoként 8-—, 6-—, 4-— és 2-— korona helyett 4-—, 2-— és 1 koronáért árusítottak, amíg a készlet tart Ingusz L. és Fia könyv- és papirkereskedésében, Weitzer-utca. Telefon 517. Helybeli képeslapok darabja 4 és 2 fillér. Képes művészártyák leszállított árban. 555

Tea törmelék

finom, zamatos logolcsóbban Vojtek és Weisznál. III-711

KÖLÖNFÉLE.

Rum compositio

jó házi rum előállítása Vojtek és Weisznál. III-711

Arad legrégibb kerékpár,

varrógépraktára és javító műhelye. Alapítatott 1891. Hammer Vilmos, villanyműszerész Arad, Szabadság-tér 7. szám. Egyedüli képviselő a világhírű Pfaff varrógépekből, Helikal, Premier, Puch és Viktoria kerékpárokból. Telefon 96. 481

Építőt és díszmű bádages

munkákat legjutányosabban készíti egy helyben, mint vidéken Dianszt lenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3631

A legfinomabb

és legzamatósabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földes-féle rumessentiából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentiák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likörök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Ügyes kárptos

ajánkozik e szakmába bármily kárptos munkák pontos és kitiűző elvégzésére, egy saját műhelyben, mint házakhoz is, legelőcsőbb árak mellett. Vidékre árfelemelés nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz. 1211

Szabadság-tér közelében

Szentpál-utca 6. szám alatt 3 utcai szoba és mellékhelyiséggel május 1-re kiadó. Ugyanott valódi tiszta sárga és fehér méz és fehér és sárga viasz kapható. Barthel Ernő. 1812

Ha nem jő el ezik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weiss hírneves állat tápporából. III-711

Uj női divatterem.

1365

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönségnek szives tudomására adni, hogy **Aulich Lajos-utca 20. sz. alatt, I. em.** egy a mai kor igényeinek minden izlését kielégítő

női ruhadívatertemet nyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség szives bizalmát, vagyok kitünő tisztelettel

Karpelesz Irén.

Tanuló és fizető lányok felvétetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

ÖZLETEK.

Üzlethelyiség kiadandó!

(60 év óta fűszerkereskedés.) A Szent Pál-utca 8. sz. házában a sarokolt május hó elsejére, esetleg egy 8 szobás utcai lakással és pincével kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál a házában. 1278

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491

Forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tyityán Testvérek, ahol a legszolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és vevése. Ugyisztén kieszközől pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

A város belterületén

nagyobb telek megvételre keresetnek. Ajánlatokat „Központban” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Husz holdas nagy kert

Kerülősön (Aradm.) bent a községben, szőlőültetésre, vagy bologár kertészetre kiválóan alkalmas talaja, rajta levő 8 szobás nagy lakóházzal Kerülős község jegyzőjénél eladó. 1292

Darányi-utca 2. számú

ház szabad kézből eladó. Bővebbet Edelmüller, Magyarád. 1142

Csillárok,

Villamos felszerelés

legelőnyösebbek

Diamant-nál

Atási Péter-utca 2. (Aradm.)

Harisnya-kötőde

Aki súlyt fektet gondos, jó munkára, kötsse meg bármilynemű

harisnyáit

Andrássy-tér 20.

Fischer Eliz palotában levő harisnya-kötődeben. Sürgős munkát azonnal is elkészítünk. 1367

Használt
ólom
megvételre
kerestetik.

Aspirin
vásárolunk eredeti
TABLETTÁKBAN
20 drb. K 1,20
Minden Tablettára az ASPIRIN szó van rábélyegezve.
Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a. Rhein.

6742

Hatóságilag eng. végeladás!

HOFFMANN SÁNDOR
ARAD, SZINHÁZ-ÉPÜLET.

Telefon szám 10.

Kiárusít

nagy mennyiségű, nem selejtes
árúkat

mindenkinek ritka alkalom kínálkozik
csakis készpénz ellenében beszerezni.
Egyes tárgyak

minden elfogadható árért
adatnak el.

E héten csipke és szalag maradványok!

Kiárusítás csak rövid ideig tart.

23 mtr. vég vászon 6.—, 6.50, 7.—, 7.50
minden celra alkalmas minőség.

Schroll-féle sifonok nagy választék,
finom asztalneműek, abrosz és szalvéták
leszállított árban

Női tavaszi köpenyek 7.50—9.50 frt.
minden színben vannak.

Leányka posztó gallér kapucnival 2.50
kezdve.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári rak-
tára, valamint valódi

**lignum sanctum-
tekegolyók és bábuk**

legjutányosabb árakban
kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játék-
áru üzletében 1371

ARAD, Szabadság-tér 21.

Háztelek eladási hirdetés!

A „Mihály“- „Csutóra“- és
„Miklós“- utcákra nyíló „Éde-
rer“-féle telek parcellákban
29 darab egyes ház-
telkeknek felosztva
eladásra kerül.

Értekezhetni: 1277

**Dr. Csiky Ödön ügyvéd
urnál Ferdinánd-utca 7.
és Halmi József for-
galmi irodájában Sza-
badság-tér 3. sz. alatt.**

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesitem Arad-
város és vidéke n. é. közönségét,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő

legdivatosabb férfi, női és
gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű
cipőkből, hol raktáron tartok a
legkényesebb igényeknek is meg-
felelő árut, rendkívüli olcsó árak
mellett. Rendelések 24 óra alatt
elkészítetnek. Ortopéd cipőket szak-
szerűen készítek. Kérem a n. é.
közönséget, sziveskedjen meg-
győződést szerezni cipőim izléses
kiállításáról, jóságáról és olcsósá-
gáról. Szives támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

Braun N. Antal

Ajánlja a n. é. építendő közön-
ségnek dusan felszerelt

festékraktárát, Arad, Boros Béni-tér 7. (Telefon 387.)

továbbá építőanyagokat, u. m.: cement, mész, vako-
lati kőport, fedőcserép, stucatur-nádfonat, beton-
csövek, cementburkolati lapok stb. stb. legelőcsőbb árakon.

Gipsz saját kőrösbányai gipszgyárából.

Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság.

Részvényaláírási felhívás.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaságnak 1912. évi január hó 21-én tartott rendes közgyűlésén elhatározott, hogy az intézet részvénytőkéje 22500 darab 160 korona névértékű új részvény kibocsátása által 3.600,000 koronáról 7.200,000 koronára felemeltessék. Ezen határozat alapján ezennel a régi részvények birtokosainak a fentemlitett 22500 darab részvényt a következő feltételek mellett ajánljuk fel átvételre:

Egy darab 160 korona névértékű ötöd részvény alapján egy darab új 160 korona névértékű és egy darab 800 korona névértékű egész részvény alapján pedig öt darab új 160 korona névértékű részvényre **az elővételi jog 1912. évi január hó 23-tól március hó 10-ig bezárólag gyakorolható** a régi részvényeknek az intézet pénztáránál (Aradon, Andrassy-tér 21. sz. I. emelet) való bemutatása mellett, mely alkalmal az azon körülmény, hogy az illető részvény alapján az elővételi jog igénybe vétetett a részvényen „1912. évi elővételi jog gyakorolva“ lebélyegzéssel kitüntettetik. Az elővételi jog gyakorlása után esetleg még fenmaradt többi részvényekre is biztosítatik a régi részvényeseknek az elővételi jog, még pedig részvényeik és az aláírások arányában. Az ezután még fenmaradó részvényeknek a kibocsátási áron való szabadkézből eladására az igazgatóság felhatalmaztatik.

1912. március 10-én tul az elővételi vagy előjegyzési jog gyakorlása nem érvényesíthető.

Az új 160 korona névértékű részvények átvételi árfolyama 225 koronában állapittatik meg, melyből 160 korona a részvénytőkére, 65 korona pedig — a kibocsátási költségek és adó levonása után — a tartalék-alapra fog iratni.

A befizetések az intézet pénztáránál következőképen teljesítendők:

65 korona az elővételi jog vagy az előjegyzés gyakorlásánál,

80 korona 1912. március 10-től április 25-ig,

80 korona és a II. foku bélyegilleték 1912. április 25-től június 10-ig. Szabadságában áll azonban a részvényeseknek több részletet vagy valamennyit egyszerre a kitűzött határidőn belül is befizetni.

Tuljegyzés esetén a kiosztás alá nem jutott részvényekre az előjegyzés alkalmával befizetett 65 korona 1912. március 25-től fog a befizetésről szóló elismervény ellenében az intézet pénztáránál visszafizettetni.

Az új 160 korona névértékű részvény csak a jövő 1913. évi nyereségben részesedik, azonban a befizetett 225 korona után a befizetés napjától 1912. évi december hó 31-ig számítandó 5%-os kamat fog az ideiglenes részvény-elismervényen lévő kamatutalvány beszolgáltatása ellenében 1913. évi január hó 1-től kezdve az intézet pénztáránál megtéríttetni.

A kitűzött határnapon be nem fizetett részlet után 6%-os késedelmi kamat fizetendő.

A befizetésekről szóló elismervények ellen az új részvények 1912. szeptember 30-tól fognak kiszolgáltatni.

Amennyiben valamely részlet befizetése az esedékesség utolsó napján nem teljesíttetnék, az alapszabályok 9. §-a értelmében az „Aradi és Vidéke“, az „Aradi Közlöny“ és a „Függetlenség“ című lapokban a hátralékos részlet lefizetésére felhívás fog közzétettetni és ha a közzétételt követő 45 nap után a hátralékos részlet be nem fizettetnék, az illető részvény megsemmisíttetik, ahelyett pedig új részvény bocsátatik ki és a már befizetett részlet a tartalék-alap javára esik.

Aradon, 1912. évi január hó 21-én.

**Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság
Igazgatósága.**